

AZ OROSHÁZI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
INGYENES LAPJA

Oroszházi HARANGSZÓ

XVI. évfolyam 1. szám · 2009. böjt–húsvét

Arccal a feltámadás ünnepe felé

Előbb még a böjt fontos időszaka, utána a nagyhét drámája, de azért már arccal a feltámadás ünnepe felé kell fordulnunk. Majdcsak elbúcsúzik tőlünk a tél, és a természet moccanásából is sejteni kezdjük a legnagyobb titkot, a feltámadás, az újraéledés csodálatos titkát. De azért is, mert a Názáreti Jézus legkedvesebb apostola a Lélek által így szólalt meg: „Isten örök életet adott nekiünk, és ez az élet az Ő Fiában van.” [1Jn 5,11]

Rövid, tömör, de az egyik legértékesebb mondat a Szentírásban. Életről, méghozzá örök életről beszél az ige. Felelőmúlhatatlan titok jelzős szerkezetben. Jelző nélkül sem fejthető meg az élet titka, mennyivel inkább titok így jelzősen, hogy „örök” élet. Jelző nélkül könnyedén kimondjuk, hogy „élet”, és rácsodálkozunk létére, létünkre, ha filozofikus hangulatban vagyunk. Diákosan mondva „biosz”, érett értelmet kihívó talány: honnan van, meddig van, miért van? Könnyedén ejtjük a szót, hogy „élet” – és korunk legnagyobb biológusai azt mondják, nem ismerjük ezt a titkot. Látjuk az élet jelenségeit, de nem ismerjük a titkát. Találgatásaink vannak, de fogalmunk nincs. Egyszerűen van. Kődös, távoli homályba vész keletkezése. Mert igaz, hogy nem értjük az életet, nem tudjuk mibenlétét, eredetét – de ez nem minden. Mert itt nemcsak általánosságban kell az életről beszélni, hanem van egy még nagyobb titok: egy sokkal hatalmasabb, a nem értett élethez képest. Az a titok, hogy ez az élet nemcsak él – mint fű és fa vagy bogár és madár –, hanem ez az élet emberi

személyé, egyénné válik. Ez még sokkal nagyobb titok. Van a biosz-élet és létét nem értjük, de ez nem elég, mert van a személyes élet, a személyes élet, a személyé váló élet. A kicsit is gondolkodó és látó ember előtt grandiózus folyamat. Igaz a kiindulás is titok – mi az élet? – de az igazi, fantáziát lenyűgöző, áhítatos csodálkozásra indító titok, a személyessé váló élet. A csodálkozást folytathatjuk tovább, mert nemcsak úgy általánosságban válik személyessé az élet, hanem érző és gondolkodó, megszólaló, beszélő élet lesz. S arca lesz. Ez még grandiózusabb titok, és egy olyan spirituális, szellemi folyamat bontakozik ki itt, hogy tilos pusztá matériáról, önszerveződő anyagról beszélni, mert aki lát, azt a látása elvezeti az Istenig, aki nem lát, az pedig vakon beszél színekről. A biosz-élettől a megszemélyesült életen át egy csodafolyamat a gondolkodó és érző élet, amely arccal rendelkezik, tekintettel, mosollyal. S egyszer csak ennek is be kell fejeződnie.

Ott állunk olykor nagy bánattal a temetőben, és ha érzékeltünk valamit az élet-titok grandiozitásából, nagyszerűségéből, akkor nem beszélhetünk felelőtlenül pusztá megsemmisülésről, semmivé válásról, mert nem az anyagot ítéljük el, hanem valakinek az arcát, tekintetét törjük össze lelki vakon. Azért, hogy szeretneink arcát ne törjük össze a halál látszatával, forduljunk arccal a feltámadás isteni tette felé, sőt a Feltámadott felé. Igaz, előbb kell a böjti időszak, és át kell élni a nagyhét drámáját. Nagypéntek nélkül nincs feltámadás ünnepe.

Fontos a böjt kérdésének tartalmi tisztázása is, még ha csak pár sorban is. A böjt egy olyan önkritikus időszak, amikor a szentige fényében vizsgálat tárgyává tesszük saját magunkat, hétköznapi valóságunkat, családi, társadalmi szerepünk megélésének minőségét, és tesszük ezt Isten színe előtt. A magunkba szállás ideje ez, amikor nem a saját sebeinket kell számlálgatnunk, hanem az általunk ütött sebeket felmérnünk és – ha lehetséges – gyógyíthatnunk. Mások sebeinek gyógyítása által gyógyulhatunk Isten segítségével. Mégsem pusztán rólunk szól az önvizsgálat, hanem életerünkbe kerülő szereteteinkről, barátainkról, ismerőseinkről, sőt ellenségeinkről is. Ezért sem magánügy a vallás, a hit.

A jól kihasznált böjti időszak önvizsgálata után alázatosan el kell indulni a nagyhét drámai stációján: lélekben kövessük Jézust a keresztúton! Tudva azt, hogy Isten Báránya értünk vállalta ezt az utat. A kálvária útja azért a legnehezebb, mert az ártatlan Jézusnak, Isten büntelen Fiának minden idők összes emberének bűnét magára kellett vállalnia az isteni ítélet igazsága és a mennyei atyai szív szeretete feszültségének meg- és feloldására.

Egyszerűen szólva: Jézus értünk vállalt kálváriát, korbácsot, töviskoronát, gúnyt, vitte a keresztet, elfogadta a szöveget, az ecetet. Mindezt azért, hogy a szívünket megszólítsa páratlan és áldozatkész szeretetével. Ha még nem halott a szívünk, egészen biztosan reagál erre a hatalmas szeretetre. Vagy megvan a ve-

Minden Kedves Olvasónak és családtagjaiknak áldott feltámadási ünnepet kíván az Oroszházi Evangélikus Egyházközség

Egyedül Jézus!

A Biblia kimeríthetetlen kincsestár. Akár hányszor olvassuk, akárhányszor igehirdetést hallgatunk, mindig élénk kerülnek olyan igék, amelyekre korábban nem figyeltünk fel, de egyszer csak váratlanul megszólítanak minket. Mi lehet ennek az oka?

Egyrészt emberi okokra vezethető vissza: amikor kézbe vesszük a Bibliát, akkor hétről hétre változik a világ bennünk és körülöttünk. Egyszer örömmel és lelkesedéssel vagyunk tele, máskor pedig anyagi gondok vagy a gyász bilincse szorít. Ma Jézus tanítványaként megünnepeljük boldogan, holnap pedig „Isten elfődött lányomát” keressük majd nehézé vált életünkben. Más gondolatokkal, álmokkal és gondokkal olvassuk ma a Szentírást, mint fél évvel ezelőtt. Más ígére rezonál a lelkünk, más szentírási szakasz szólít meg minket.

Vegyük komolyan: ez a megszólító üzenet nemcsak tőlünk függ, hanem a Szentlélek munkája is bennünk! Nemcsak mi választunk igéket, hanem meghalljuk azt is, amit az Isten nekünk készít. (Sőt kényszerít meghallani!) Lelkiállapotunktól függetlenül (!) bátorít, figyelmeztet, tanít, nevel vagy vigasztal minket egy-egy új íge. Igen, olyan igék is szíven találnak minket, amelyeket mi soha nem választanánk. Ez így van jól, mert ezek a figyelmeztető igék segítenek nekünk az úton maradni.

Istentől én is kaptam egy ígét, amelyet korábban sokszor olvastam, de most hasított belém igazán: „Amikor föltekintettek, senkit sem láttak, csak Jézust egyedül.” [Mt 17,8]

A Máté evangéliuma 17. fejezetének elején szereplő történet jól ismert: Jézus (három tanítványával) felmegy a hegyre, ahol megjelenik Mózes és Illés. Megszólal az isteni szózat: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, reá hallgassatok!” Majd így folytatódik Máté beszámolója:

„Amikor a tanítványok ezt hallották, arca borultak, és nagy félelem fogta el őket. Ekkor Jézus odament, megérintette őket, és így szólt hozzájuk: »Keljete fel, és ne féljetek!«” Amikor föltekintettek, senkit sem láttak, csak Jézust egyedül.”

Mi van ebben az ígében, miért foglalkoztat engem? Feszültséget érzek a sorok között. Mintha Máté beszámolója csalódottságot sugallna! Eltűnt a csoda, pedig annyira élvezték a tanítványok! Sártrát akartak építeni, hogy ott maradhassanak a hegyen Mózesrel, Illéssel, Jézussal. A tanítványok csalódottak voltak, pedig ez az íge a legcsodálatosabb igehirdetés mindannyiunk számára.

Mennyi mindent lát a mi szemünk! Milyen sokféleképpen próbáljuk megoldani a gondjainkat, keressük a helyes megoldást, tele vagyunk zavarral és félelemmel! S ebben a helyzetben megszólít minket ez az íge: „Nézz körbe, tekints fel, s nézz egyedül Jézusra! Őt lásd egyedül!”

Márk tudósítása két fontos szóval többlet mond a párhuzamos igehelynél: „És hirtelen, amint körülnéztek, már senki mást nem láttak maguk mellett, csak Jézust egyedül.” Melletted csak Jézus áll! Melletted tényleg csak Jézus áll? Csak Őt látod, csak Ő vezet, csak az Ő szavára hallgatsz?

Böjtben járunk. Sok külsőség kapcsolódik ehhez az időszakhoz, éppen ezért ezeket a napokat sokféleképpen lehet átélni. De ne feledjük, a legfontosabb kérdés így hangzik: eljutunk-e Jézus Krisztusig? Megértjük-e a nagypénteki és húsvéti csodát? El tudunk-e hagyni minden látszatsegítséget és megoldást, és rá tudjuk-e bízni magunkat az Úrra?

Ez a néhány gondolat most csak kérdéseket szeretne elindítani. Gondolkozunk el ezeken, és adja Isten, hogy ki tudjuk mondani: **Nekem is egyedül Jézusra van szükségem!**

DEÁK LÁSZLÓ

szedelve, hogy lelki nagyothallókká letünk?

Szomorú tény: még Jézus sem tudott mindenkit megtéríteni. Valaki azt írta egyszer, hogy meglepőnek tartja, Jézus nem tudta megtéríteni a farizeusokat. Vagyis az önmagukkal elégedettek, és akik önnön sorsuk szűk határain nem láttak túl. S az emlékeiben felidézett forrásban még az is ott van, hogy Jézus „csak” övéit tudta megtéríteni.

Újra János apostolra hivatkozunk: Is-

ten örök életet adott nekünk. Vajon miért? Mert ez egy nagyon titokzatos kérdés! Miért döntött így Isten? Atyai szíve így döntött. S az is megrendítő döntése, hogy ez az örök élet az Ő Fiában van!

Tehát arccal a feltámadás ünnepe felé, hogy megérkezzünk majd az Örök Otthonunkba. Ne felejtjük a böjti időszak gyógyító hatását és a nagyhét drámai útját! A keresztfa titka tündököl, a Feltámadott pedig így szól: **Békesség néktek!**

RIBÁR JÁNOS

Egy csepp Anna

Derűs mosoly, nyugalmat, szeretetet sugárzó tekintet. Jól ismert, kedves arc tekint rám a kezembe simuló csinos kis kötet borítójáról.

Nagy örömmre már személyes ismeretség is fűz hozzá, néhány találkozás emlékét szívesen őrzöm.

Mégis, előbb a rádióból hallott kedves hangja ragadott meg. Mindig szívesen hallgattam világos mondatait, lényeglátó, gondolatébresztő kérdéseit, tiszta, szép magyar beszédét. Attól kezdve, hogy először felfigyeltem reggel fél hétkor megszólaló sorozatára, gondosan ügyeltem arra, hogy el ne mulasszam az „Egy csepp emberség” üdítő pillanatait.

Most, hozzátartozóim ajándékozó szeretetének köszönhetően, kedvemre lapozgathatok Lengyel Anna leveleskönyvében. Tanúja lehetek értékes emberi kapcsolatok kialakulásának, megérint a lelkek rezdüléseinek találkozása, a „közös hullámhossz” varázsa.

Minden levél, minden találkozás, minden beszélgetés azt a bizonyos emberséget sugározza, amit annak idején a minden reggeli útravaló gondolatok üzentek a hallgatónak. Azt az emberséget, ami – úgy látszik – napjainkban kiveszőben van a világból.

Ahogy a cseppben a tenger, úgy a napfény egyetlen sugárszálaban is benne van az éltető napsugár özöne. Az emberség, a szeretet egyetlen sugárszálaban ott van Isten szeretetének, Jézus Krisztus világmegváltó áldozatának ragyogása. Jó lenne ezekből a sugárszálabokból egy óriási hálót szőni... akkorát, hogy beburkolja az egész világmindenséget. Hogy védve öleljen körül mindent, ami jó, és kívül rekesse mindazt, ami gonosz. Tudom, álom, ábránd, de gyönyörű, és talán szabad néha szépet álmodni úgy, ahogyan Anna tette és teszi ma is.

Egy sugárszálaban a napfény, egy cseppben a tenger, egy cseppben az ember. Egy csepp Anna. Köszönjük!

FÜRST ENIKŐ

Nem feledkezem meg rólad...

Kedves Testvérek! Nemrégiben olvastam egy számomra megragadó gondolatot: mi sokszor szeretnénk, hogy Isten tegyen valamit, de nem teszi. Máskor azt szeretnénk, hogy ne törődjön velünk, mégis megteszi. Milyen gyakran gondolkodunk így mi is? És azután? Kétségbeesünk, ha valami nem elképzelésünk szerint alakul. Ézsaiás próféta könyvében olvashatjuk a következőt: „*De Sion ezt mondta: Elhagyott engem az ÚR, megfeledkezett rólam az én Uram!*” [Ézs 49,14]

Néha nem így érezzük magunkat, amikor a gondjaink leküzdhetetlen akadályként tornyosulnak előttünk? Vajon nem kísért-e meg bennünket a gondolat időnként, hogy az Úr nem törődik velünk eléggé? Sokszor az is előfordul, hogy értelmetlen, irreális gondolatok gyötörnek minket. Ilyenkor nem valóságos gondjaink vannak, hanem a szívünkben van egy jó adag félelem, kétségkedés, békétlenség, és ez úgy működik ott, mint egy titokzatos vetítógép, amelyik ezt a félelmet, békétlenséget rémképekké változtatja és kivetíti. Minél nagyobb a belső rendezetlenség valakiben, annál szörnyűbb rémképeket lát, és mennél ijesztőbbek ezek a rémképei, annál jobban megrémül tőlük, annál nagyobb lesz a belső félelem. Ez egy ördögi kör. Kígyó, amely ismételtelen belénk mar. Elképzelt esetek, amelyeket mi ráadásul még jól ki is színezzünk.

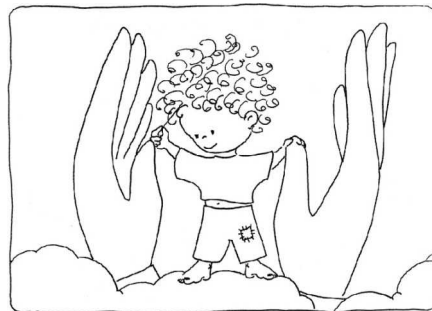
Különösen nehéz helyzetekben, amiben nem tudunk megoldást találni, kézenfekvő a válasz részünkről, hogy mindez azért van így, mert Isten elfeledkezett rólunk, különben nem tört volna össze ilyen hirtelen, váratlanul az életünk, családjaink, egészségünk.

Mit válaszol erre Isten? „*Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén?* Ha mások megfeledkeznek is, én nem feledkezem meg rólad!” [Ézs 49,15]

Amikor olvasom ezt az ígét, mélyen megérinti szívem Isten hatalmas szeretete. Talán jobban megvilágítja ezt az *Ézsaiási* képet, ha arra gondolunk, milyen mélységes szeretet van az anyá és a gyermeke között. Amikor a lányaimra gondoltam, mélyebb értelmet kaptam előttem ez az íge. Amikor kicsik voltak, mindenben rám voltak utalva. Kisgyermekes édesanyák naponta megtapasztalják, hogy a szülőnek szinte állandóan a gyermeke körül kell forgolódnia. Felkelni hamarabb, előkészíteni az ételt, a pelenkát, el kell tervezni a napot, mit is csináljunk, elő kell készíteni a ruhát, felöltöztetni, és

ugyanilyen fontos a fizikai szükségletek mellett, hogy a gyermek lelkével is törődjön az ember: legyen megfelelő elfoglaltság, a kívánságait – ha teljesíthetők – akkor teljesíteni kell, és még valami rendkívül fontos: érezze az a gyermek, hogy szeretjük, akkor is ha már 7, vagy akár 17 éves. „Teljes munkaidős” elfoglaltság egy kisgyermek gondozása. „*Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén?*” Ha nem viselünk gondot egy gyermekre, akkor mi történik: ha, kicsi és magatehetetlen akkor meghalhat, ha már nagyobb, de nem kap elég szeretetet és odafigyelést, akkor lelkileg sérül.

Mi is szüntelenül Isten gondviselésétől függünk, egy pillanatig sem maradhatna fenn az életünk, ha Isten nem gondoskodna rólunk állandóan. Olyan csodás lenne, ha mindnyájan el tudnánk engedni az aggodalmainkat és teljes szívvel Isten felé fordulnánk. „*Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok fel kéréseite-*

Forrás: angelico.hu

ket Isten előtt.” [Fil 4,6] Akkor Ő is lehetőséget kapna, hogy bebizonyítsa, hogy hű ahhoz, amit megígért.

Saját tapasztalatom mondatja velem: amikor azt érezzük, hogy Isten elhagyott bennünket, akkor tulajdonképpen mi hagytuk el saját magunkat. Amikor nem találjuk a helyünket egy-egy helyzetben, amikor nem látjuk a saját magunk feladatát, felelősségét, hogyan lehetne másképp az adott helyzetben, s amikor nem látjuk, mi lesz mindebből, akkor kiúttalanság, reménytelenség vesz körül bennünket. Ilyenkor nem vagyunk urai a helyzetnek, úgy érezzük, kicsúszott a lábunk alól a talaj, s ilyenkor Istent is könnyen szem elől tévesztjük. Szerintem meg kellene fordítanunk magunkban a kérdést: nem Isten feledkezett el rólunk, hanem mi feledkezünk el olykor Istenről.

Ha nehézségeink vannak, ha megkísért a gondolat, hogy Isten elfeledkezett rólunk, vagy nem tartja fontosnak a körülményeinket, akkor jusson eszünkbe ez az íge: „*Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén?* Ha mások megfeledkeznek is, én nem feledkezem meg rólad!” Ha az Úr elfeledkezne rólunk, akkor ez azt jelentené, hogy nem vagyunk elég fontosak számára, de akkor miért halt meg értünk a kereszten? Ne feledjük, Isten új szövetsége, hűsége örökké tart! Vessük jól szívünkbe, elménkbe Jézus ígését: „... *íme, én veletek vagyok, minden napon, a világ végezetéig.*” [Mt 28,20]

DEÁK GABRIELLA

Ima a csillagok alatt

Szembenézés egykori önmagammal

15 éve történt. Más volt akkor a világ, más sztárokért rajongtak a fiatalok és más gondok foglalkoztatták a felnőtteket.

Más voltam én is. Nem voltam lelkész, de még teológus sem, csupán egy 20 éves fiatal, aki nyár végén éppen egy Balatonparti keresztény táborból tartott hazafelé.

A vonat befutott a pályaudvarra és én késő este ültem a hazafelé tartó BKV buszon gondolataimba merülve. Azokra a napokra gondoltam, amelyeket Gyenesdiáson töltöttem. Olyan szép volt minden, kicsit úgy éreztem magam, mint Ádám és Éva a Paradicsomban – a bűneset előtt. Erősnek éreztem magam és egy szebb, jobb életre vágytam.

Ekkor kinyílt a busz ajtaja, és egy kis csapat szállt fel. Három gyermek lépkedett fel a lépcsőkön két ötven év körüli felnőtt társaságában. Az első hölgy szemén egy feltűnően vastag szemüveg volt, és az őt követő férfi, valamint a gyermekek kezében fehér bot. Egymás könyökét fogva, ügyetlenül, tapogatózva kerestek ülőhelyet a lassan elinduló járművön. Néhány perc múlva elrendeződött a kis csapat, s őt szegényesen öltözött ember beszélgetett csendesesen.

A busz ezek után elért a következő megállóhoz. Újra kinyílt az ajtó és 20 év körüli fiúk, lányok száguldottak fel a járműre. A legújabb divat szerint voltak

Törvény és evangélium viszonya a hitéletben

Kérdés: Van-e olyan törvény az evangélikus egyházban, hogy vasárnaponként kötelező templomba járni?

Válasz: Van! Nem szüntettük meg a tízparancsolatot, annak érvényességét senki nem vonhatja kétségbe. Luther a Kiskátét a tízparancsolat magyarázatával kezdi, jelezve a bibliai törvény fontosságát. A harmadik parancsolat pedig így hangzik: „Szenteld meg az ünnepnapot!” Isten rendelte ezt a parancsolatot, és nem szabad elfelejteni, hogy az Úr Jézus Krisztus kijelentette a hegyi beszédben, hogy nem eltörölni, hanem betölteni jött a törvényt (Mt 5,17). Ez pedig azt is jelenti, hogy értelmesen kell betölteni a törvényt, ezt a parancsolatot is. Vagyis, ha valakinek egy-egy adott vasárnapon vagy ünnepnapon konkrét – munkahely, betegség, utazás, egyéb valóságos és nem kitalált – akadály áll az útjában, természetesen nem tekinthetjük törvényszegőnek, Istennel szemben hűtlenkedőnek, de akinek csak „olyan kedve van”, vagy éppen „olyan kedve nincs”, azaz lustaságból, érdektelenségből, közömbösségből nem szenteli meg a vasárnapot, azt el kell marasztalni Isten igéjének a fényében. „Mert állhatatosságra van szükségetek, hogy az Isten akaratát cselekedjétek, és így beteljesüljön rajtatok az ígéret.” [Zsid 10,36]

Kérdés: Csak az tekinthető hívő keresztyénnek, aki minden alkalommal megszenteli az ünnepnapot?

Válasz: Igen! Természetesen nemcsak a templomba jövetel biztosíthatja a megszentelést, hanem a teljes lelki odaszánás is. Hangsúlyozzuk: ne keressen senki ki-

fogást a lelki lustaságra vagy hányavetiségre. A vasárnap vagy ünnepnap megszentelése egyszerűen azt jelenti, hogy azon a napon kiemelten is Isten dolgainak szentelem időm jelentős részét. Ezt kivételesen biztosíthatja egy-egy tévés vagy rádiós istentisztelet is, de egyszerűen nem tekinthető normális képletnek, mert a hitélet feltételeihez hozzátartozik az imádkozó élet, a Szentírás forgatása és a gyülekezeti (lelki) közösségben való részvétel.

Kérdés: Olvashatunk-e a Szentírásban arról, hogy minden bűnt megbocsát Isten, de a Szentlélek elleni bűnt nem? Mit értsünk ez alatt?

Válasz: A válasz nem könnyű, mert a Lélek vezetésére van szükségünk hozzá, de egy alapvető igazságot szívleljünk meg. Nézzük meg a szent ígét: „Még ha valaki az Emberfia ellen szól, annak is megbocsátatik, de aki a Szentlélek ellen szól, annak nem bocsátatik meg sem ebben a világban, sem az eljövendőben.” [Mt 12,32]. Azt nem tudjuk pontosan, hogy mi lehet egészen konkrétan a Szentlélek elleni megbocsátathatlan bűn, de akkor fordítsuk meg a választ és ne kockáztassunk! Vagyis aligha kapunk egy lelki kényelmességet biztosító, leszűkítő választ a kérdésünkre, hanem törekedjünk élő hitéletre, gyakorlatra – ígehallgatásra, szentségünneplésre –, és akkor kizárjuk annak kockázatát, hogy vétkezzünk a Szentlélek ellen. Mert a Szentlélek Isten indít bennünket hitre, és amennyiben elfogadjuk ösztökélését, hívását, indítását, és járjuk a hitélet Krisztus által tanított keskeny útját, akkor aligha vétethetünk a Szentlélek ellen. Vegyünk

szemügyre egy illusztrációt: Pál apostol Saul korában nagyon keményen üldözte az Úr Jézus tanítványait, természetesen harciasan szólt az Emberfia ellen. De amikor a nagy lélektörténés bekövetkezett a damaszkuszi kapu előtt, és az Úr Jézus a Szentlélek által konkrétan megszólította az apostolt, nem mondott ellent, hanem elfogadta átmeneti vakságát, hogy azután emberi lelke teljesen megnyíljon az Isten Lelke előtt.

Kérdés: Tehát hogyan fogalmazzuk meg a törvény és az evangélium viszonyát evangélikus módon?

Válasz: Az Úr Jézus által is megerősített törvény segít, medret ad az evangélium megélésére, átélésre, megtapasztalására. A törvény egyrészt a Krisztushoz vezető mesterünk, másrészt lelki önismereti eszközünk és életünk közlekedési szabálya. Ennek szerepe a mindennapi életre vonatkozik, az evangélium tartalma – a bűnbocsánat kegyelme – pedig az örök életre, üdvösségünkre. A törvény segíti hitéletünket, az evangélium biztosítja az örök életünket (Jn 3,16 szerint). A kétőt nem szabad egymással szembeállítani, ezért nem jó az „és” kapcsolás (törvény és evangélium), hanem: a törvény ismerete nélkül nincs evangélium, ezért a törvény is jelentős szerepet kap a hitélet alakításában, de egyedül az evangélium biztosítja annak boldog felszabadultságát és az örök üdvösséget mindezt hit által. A törvény a hitélet segítője, az evangélium a kegyelemből fakadó bűnbocsánat jó híre, ezért az üdvösség hordozója minden hívő ember számára.

RIBÁR JÁNOS

öltözve, elegáns ruhákba, drága cipőkbe és nadrágokba.

Hangoskodva lökdösődtek, beszélgetésükből csak ennyit hallottam: „– Menyinyibe került a dezodorod? – Tízezer forintba. – Áááá, az nem is drága!”

15 év telt el azóta, de még ma is felsebzi lelkem ez a kép és ez a történet. Emlékszem a vakokra, néztem szegényes, elnyűtt ruhájukat. Az arcuk nem árult el semmit, pedig lehet, hogy abban a hónapban ők öten ennyi pénzből éltek. Nem láttam rajtuk semmit, de bennem hirtelen elpattant valami. Valami, amitől befelé – s talán néhány csepp erejéig kifelé is – sírni kezdtem.

A következő megállónál leszálltam és rám szakadt a sötét éjszaka. Álltam a csillogások alatt, s olyan távolinak éreztem

Gyenest. Néztem a Holdat és kérdeztem Istent: *Uram, ilyen vagyok én is? Ilyen érzéketlen, felszínes és ostoba?* Akkor, azon az estén úgy éreztem, hogy igen. Igen, ilyen vagyok én is, Istenem.

Most, így másfél évtized távlatából visszatekintve talán nem volt igaz, de akkor rettenetesen fáj mindezt átélni. Emlékszem, újra és újra feltettem a kérdést: *Mit teszek én a talentumaimmal? Hálas vagyok az egészségemért, az Istentől kapott kincseimért?*

Hazaértem és nem bírtam magamban tartani ezt az élményt. Elővettem egy szakadt „kockás” papírt és leírtam mindazt, amit akkor gondoltam. Ez a papír most is itt van az asztalomon. Különös érzés mindezt újra elolvasni. Elém lép az alig húszéves egykori önmagam, aki bukád-

csolva – de valahogy talán tisztábban és őszintébben – járt az Isten útján. Ezt írtam akkor: *„Naponta kiáltom neked Uram: Nem kell a te utad, a saját fejem után megyek! Vagy nem is a saját fejem után megyek ilyenkor, hanem a bűn szorongat engem? De te nem hagysz el, Istenem! Végtelen távolságból is utolérsz, megsimogatod a szívem és visszavezetsz a durva kereszt tövébe. Ezen a kereszten az Isten szenved érttem. Így szólsz: »Enyinyire szeretlek téged! Gyere vissza hozzám!« Mit tehetnék mást: Sírva borulok le a kereszt tövébe. Köszönöm, Istenem!”*

A húsz éves, tapasztalatlan ifjúból lelkes lett, de ma sem mondhatok mást: *Köszönöm, Istenem! S kérlek, mindig figyelmeztess, ha felszínes lenne a hitem és az életem!*

DEÁK LÁSZLÓ

Gondolatok egy születésnap körül

200 éve született Orosháza kiemelkedő személyisége

Ünneplős szavak után kutatok, mire ez az írás megjelenik Székács József (1809–1876) születésének jeles dátumát február másodikát, már meghaladjuk. Ünneplős szavak után kutatok, mivel városunkban nincs sem szobra, sem emléktáblája, ahová e jeles nap alkalmából egy szál virágot elhelyezhetnék. Pedig ennél is többel, valódi, rangjához és munkásságához méltó értékeléssel tartozunk Székács József emlékének.

Január végi borongós napokon azokat a számomra elérhető forrásokat olvasgatom, melyek Székács József életpályájának állomásait foglalják össze. Közülük is az általam egyik leghitelesebbnek tartott mellett, Benkő István Székácsról szóló könyvének maradtam, mely Székács hátra maradt kézirataira és a család birtokában lévő eredeti dokumentumokra támaszkodva íródott, s már több mint száz éve, 1901-ben Marosvásárhelyt hagyta el a nyomdát.

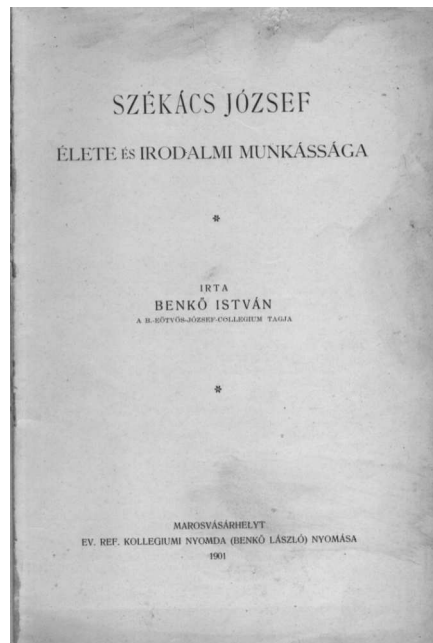
Választásom szerencsés voltát igazolja, hogy a modern technika révén széles körben hozzáférhető egy, Székácsról szóló életrajzi írásnak már a bevezető sorai-
ban sajnálatos tévedésre akadtam: „Keresztzsülei: Szimonides János orosházi lelkész és felesége voltak...”

Lehetettek volna, de nem ez az igazság. Az orosházi evangélikusok 1809. évi kereszteleési anyakönyvébe Székács József kereszteleésénél ma is az olvasható, amit 200 évvel ezelőtt bejegyeztek: „febr. 5. Josephy (atyja): Joh. Szekács (anya): Eva Plenter” (keresztzsülei): „Sam. Folkusházy nótárius és Elis Marthon.” Folkusházy Sámuel községi jegyző és felesége, Marthon Erzsébet, az anyakönyv szerint többször vállaltak komaságot más orosházi családoknál is.

Mivel az anyakönyvben csak a kereszteleés dátumára van rovat, így Székács Józsefnél is február ötödike van a kereszteleés napjaként bejegyezve. A gyermekek születésének idejét a kor szokása szerint a családi Biblia belső oldalára, vagy a kalendariumba jegyzeték fel. (A két dátum nyilván csak abban a ritka esetben esett egybe, ha az újszülöttet a születése napján meg is keresztelték.)

Székács József születésének 200 éves évfordulója alkalmából vélhetően Orosházán is megemlékezések sora fog elkövetkezni. Ezért írásomban csak emlékémet kívánom felidézni, s azokat a történeteket, melyek nem kerülhetők ki, ha órára szólunk.

Székács József családja nem volt az orosházi új honfoglalók között. Dédapja Liptó megyéből települt Orosházára. Székács Józsefet pedig jötevője, Szigethy János lelkész hathatós közbenjárásának köszönhetően szülei nem tímárinasnak adták, hanem gimnáziumba járhatott, s elindulhatott a „felsőbb tudományokhoz” vezető úton. Vágya, hogy „a szent helynek szolgálja legyen” 1837-ben a pesti evangélikus egyház lelkészévé választásával következett el. Megválasztása után Orosházára utazott, hogy szüleit, s elagott jötevőjét, Szigethy lelkészt meglátogassa. Öreg barátja (Szigethy ekkor mindössze 60 éves) és szülei áldásától kísérve 1837 novemberében a pesti egyház létesí-

tésének félszázados évfordulóján köszöntött be, mint a gyülekezet rendes lelkésze.

1860 júliusában bányakerületi püspökké választották. Tisztségét 1872-ig töltötte be, ekkor leköszönt, fiatalabb erőknél engedve át a „tért”, mert mint „Pályánk” című epigrammájában mondja: „Van dele pályánknak s vagyion alkonya. Bölcs ki szerényen, hogyha közel az est, ön-maga visszavonul.”

A közelismerés halála nyilvánult meg azon a szép ünnepen, melyet egyházi hívei lelkészi működésének huszonötödik évfordulójára, 1862-ben rendeztek. Úgy szintén abban, hogy az orosházi kerület 1865-ben országgyűlési képviselőnek választotta.

1876-ban, szakadatlan munkában töltött élet után nagy részvét mellett kísérték örök nyugalomhelyére, a Kerepesi úti temetőbe. Sírjára egy orosházi ember kendőnyi orosházi földet is borított, hogy nyugodtabb legyen pihenése a szülőföld hantjai alatt.

Helyi források írják: az „orosházi szobrara gyűjtött pénzt elvitte az első világháború”, „emlékét ma utca őrzi szülőhelyén”. Hogy mióta? Ennek időpontjával az életrajzírók adósk maradtak.

Az utcaelnevezésre 1926-ban került sor, amikor is a község nagyobb arányú utcaelnevezéseket hajtott végre. Szél István községi mérnök javaslatát, hogy az evangélikus templom előtti teret Győry Vilmos térnek, a katolikus templom előtti pedig Széchényi térnek, a Meszes-közt Székács József utcának nevezék el, a községi testület elfogadta.

Az egyház képviselő-testülete július 26-ai ülésén viszont megütközéssel vette tudomásul Kálmán Rezső lelkész elnök bejelentését, hogy a község a legszebb, legnagyobb terét Széchényi Miklós térnek, míg a kis Meszes-közt Székács József utcának akarja elnevezni. A testület megbízta az elnökséget, hogy az utca elnevezésére tegyen javaslatot a községi képviselő-testületnek.

Az egyház módosító javaslatát a községi képviselő-testület szeptemberi ülésén elfogadta, így lett az igen hosszú Szarvasi utca egy része Székács Józsefről elnevezve, 50 évvel halála után, bár nem ebből az alkalomból. 1927. január 10-én a kereszteleési anyakönyvben tűnik fel először a III. ker. Székács József utca bejegyzés.

Székács József evangélikus püspök, egyházi író, költő, műfordító a Magyar Tudományos Akadémia tagja, több magas kitüntetés birtokosa, érezhetően méltatlanul maradt ki az orosházi díszpolgárok sorából. Egy sűrű évszázad szülötte, az élet különböző területein végzett alkotómunkáját embertársai méltánylása és Isten áldása kísérte.

VERASZTÓ ANTAL

200 éve született „az ország papja”, Dr. Székács József

Az „Életpályája ismeretében nyugodtan állíthatjuk, hogy Székácsot a korszellem erejének és tendenciáinak helyes felismerése, a tevőleges hazaszeretet programjának vállalása és buzgó hirdetése, a keresztyén ideológia magabiztossága és kitartó, következetes terjesztése, az egyház történeti hivatásának sziklaszilárd hite és tudata, a társadalmi jelenségek objektív szemlélete a haza és haladás – a haza és emberiség lelkes katonájává tette.” – írta róla az orosházi Elek László az 1994-ben kiadott, „Székács József” című értékes kötetében.

Kövessük azt a folyamatot, hogy egy orosházi tímármester fia – Székács József – tehetségének, szorgalmának, kitartó tanulmányainak köszönhetően miként tudott környezetéből kiemelkedni. Hogyan tudott olyan szellemi magaslatokra, társadalmi elismertségre jutni az 1820-as évektől kezdve, hogy az akadémia levelező tagja, első pesti magyar lelkész, bánya-kerületi püspök és „az ország papja” lehessen. Ezt az elismerő címet 1860-ban, a hazafias ódairól híres Berzsenyi Dániel síremlékének avatásakor elmondott beszéde után érdemelte ki. Nem mástól, mint egy katolikus püspöktől!

Az 1809. február 2-án, Orosházán született és evangélikus templomunkban megkeresztelt Székács József is az a jövő várt volna, mint sorstársaira: szülőfalujában marad, kicsinyke földjét műveli, állatokat tenyészt, vagy apja mesterségét folytatja: betagozódik a helyi társadalomba.

Élete azonban más irányba indult el. Az egyház tanítója, Raksányi Imre és lelkéze, Szigethy János – a kötelező négy elemi osztály elvégzése után – a tímármesterséggel ismerkedő 11 éves Székács Jóskát hazahívták Tótkomlósról. Talán nem véletlenül. Őt találták a legalkalmasabbnak arra, hogy az év végi templomi vizsgán megtartsa a beköszöntőt. Hiba nélkül oldotta meg a feladatot. Nyílt tekintettel, értelmesen beszélt, nem félt sem tanítóitól, sem a szépszámú közönségtől.

Szigethy nagytiszteletű úr tudta, most rajta a sor, ennek a kivételes képességű gyerekeknek nem szabad elkallódnia. Többször beszélt erről a szülőökkel, akik azonban a további taníttatásra gondolni sem mertek. Így aztán 1820. október közepén lovas kocsival indultak Gyulára, hogy Jóskát az egyik ismert tímármesterhez adják inasnak. A falu szélén összetalálkoztak Szigethy lelkész úrral, aki ösz-

szeszedte minden szónoki képességét, a szívhez, az észhez és a lélekhez szólt. Szó szót követett, Székács János uram visszafordította a kocsit. A rendkívül tehetséges fiú nem Gyulára, hanem pár nap múlva a megye egyetlen gimnáziumába, a mezőberényibe utazhatott. Szorgalmával, tisztán, nemes jellemével megnyerte tanárai és tanulóiról bizalmát. A háromnyelvű településen egyformán gyakorolhatta a magyar, a német és a tót nyelvet. A gimnázium nyolc évét hat esztendő alatt végezte el.

Ezután a „legmagyarabb” iskolába, Sopronba indult. Itt lakott ugyanis Szigethy lelkész testvérhúga, Ihsz Imréné, aki fia mellé keresett nevelőt. Machula Gábor

esperes úr pedig Kis János szuperintendens figyelmébe ajánlotta a mezőberényi gimnázium büszkeségét, a 17 éves Székács Józsefet. Három esztendeig élt Sopronban, a líceum évfolyamait (logikai-filozófiai, fizikai, teológiai) kitűnő eredménnyel zárta. Magántanítványainak oktatása mellett a Magyar Társaságban is szerepet vállalt. 1829. június végén hagyta el Sopront, s az egyházkerület székhelyén, Besztercebányán hitjelölti vizsgát tett Lovich Ádám (felesége Szigethy János másik lánytestvére volt) püspök előtt.

Ezután néhány napra hazatért Orosházára. Újabb evangélikus felekezeti kapcsolatok révén, Mikolay István nagy-

tiszteletű úr ajánlására, a temesvári Simon Sámuel lelkésznel jelentkezett. Közbenjárásával a Torontál vármegyei Rudnán, majd a szerémségi Karlócán megkezdte nevelői pályáját özv. Nikolics Jánosné 12 éves, Péter nevű fia mellett.

Megismerkedett a szerb népi kultúrával, Sztratimirovics érsekkel és más értelmiségiekkel, egy Nikosz nevű görög teológussal. Székács latinra oktatta Nikoszt, ő meg ó- és újjörögre Székácsot. Közben Vuk Karadzics szerb dalait olvasgatva mindketten elsajátították a szerb nyelvet.

Versei már 1830-ban megjelentek a Vörösmarty által jegyzett Koszorúban, illetve a Kisfaludy szerkesztette Aurorában. 1831 őszén Székács két évre Pestre ment tanítványával, ahol személyes kapcsolatba került a magyar szemléli élet jeles képviselőivel, Vörösmarty Mihállyal, Bajza Józseffel, Toldy Ferencsel. Lefordította Plutarkhosz munkáját, a *Párhuzamos életrajzokat*, illetve számos görög epigrammát.

1833–34-ben egy tanévet Eperjesen, az evangélikus kollégiumban töltött, Nikolics Péterrel. Székács magyar nyelvet és irodalmat tanított, maga is beült az iskolapadba, jogot hallgatott, ugyanakkor felélesztette a Magyar Társaságot.

Öt éves nevelői pályájának végén búcsút vett a Nikolics családtól, annyi pénzt összegyűjtött, hogy nekivághatott régi terve megvalósításának, külföldi tanulmányútra indult. 1835 tavaszán egy hónapig Bécsben időzött, majd Prágán át Berlinbe ment, ahol beiratkozott az egyetemre. Ezután rövid időt Londonban, majd Hollandiában töltött, aztán végigutazott a Rajna völgyén Frankfurtig. Meglátogatta a lutheri reformáció fontos városait: Eisenach, Wartburg, Erfurt, Weimar után Jénán át Lipcsébe érkezett. Októbertől december közepéig a lipcsei egyetem hallgatója volt, filozófiai doktori címet szerzett, majd hazaindult.

1836. február 2-án, 27. születésnapján bemutatkozó prédikációt tartott az alacsony pesti magyar evangélikus egyházközségnél. Kedvező tapasztalatai voltak, azonban meg kellett élnie valamiből, Nikolicsék hívására ismét Rudnára utazott, a másik fiú nevelését bízták rá.

Időközben Pesten napvilágot látott a *Szerb népdalok és hősrégék* című úttörő jelentőségű műfordításkötete. 1836. szeptember 10-én a Magyar Tudós Társaság (az MTA jogelődje) levelező tagjává választotta.

Az 1837-es esztendő teljesen megváltoztatta életpályáját. Nem tanár, hanem pap lett. Júniusban a nemzeti szellem erősítésére is hivatott pesti magyar evangélikus gyülekezet lelkészévé hívták meg, novemberben Szeberényi János szuperintendens iktatta hivatalába. Bár fizetése Pesten jóval kevesebb volt, mint Rudnán, bekerült a pezsgő szellemi életbe, gyülekezete pedig lassan valóban erős várrá alakult. Egyházközsége szépen fejlődött, céltudatos belmissziói munkájának számszerű eredményei is lettek, egyházi és világi tekintélye nőtt. 1838-as árvízi beszéde tette nevét országosan ismertté, megválasztották szuperintendensi főjegyzőnek és a Kisfaludy Társaság tagjának is.

A budai káplánságból önálló gyülekezetet szervezett. Az ügynek megnyerte Mária Dorottyát, József nádor evangélikus feleségét, aki jelentős adományával megvetette a budai várban építendő templom alapjait. A kis létszámú pesti magyar egyházközség életrevalóságának bizonyítéka volt, hogy Székács vezetésével komoly összeget gyűjtöttek össze a szlovák ajkú hívek önállósodásához. Ugyancsak jelentős szerepe volt a mai Deák téri gimnáziumi telek megszerzésében, az iskola alapjainak lerakásában, ahol el is indult az oktatás.

Kossuth Lajos a Pesti Hírlapban Székácsot és Török Pált kérte fel a *Protestáns Egyházi és Iskolai Lap* elindítására, amely 1842-től 1848 végéig látott napvilágot. (Sok más szolgálata mellett Székács ke-

resztelte meg Kossuth két fiát, ő temette el Petőfi édesapját, majd édesanyját is).

Üdvözölte az 1848-as forradalmat, tanácskozott a Batthyány-kormány leendő tagjaival, Eötvös Józseffel és Klauzál Gáborral a vallásügyről törvénybe iktatásról. A szabadságharc bukása után Orosházára menekült, német lelkészvárosa állt ki mellette, nem kapott börtönbüntetést. Balassa Pál elbocsátása után meghívták orosházi lelkésznek, de a felkérés nem fogadta el, így Torkos Károly kecskeméti pap érkezett ide.

A protestáns teológiai intézetet együtt szervezte meg a református Török Pállal, ahol Székács egyházi szónoklattant, exegetist és nevelést adott elő.

Az evangélikus egyházra súlyos nyomás nehezedett. Székács bátran védte a protestáns önkormányzatot, tagadta az állam jogát, „*hogy az egyház beleegyezése nélkül törvényt hozhasson az egyház számára.*” 1860. május 15-én elismerték a protestáns egyházak autonómiáját, harcát siker koronázta. A pátens elleni küzdelem győztes vezéré, Székács Józsefet 1860. július 17-én bányakerületi püspökké választották. Esküjének szövegét az orosházi esperes, Torkos Károly olvasta fel. Egyik első dolga volt, hogy megalakította az Egyetemes Gyámintézetet, az egyház önszegélyező szervezetét, valamint sokat tett a Protestáns Országos Árvaház elindításáért is.

Szülfőfalujával családi kapcsolatai mellett is érintkezett. 1862-ben ő iktatta hivatalába Győry Vilmos orosházi lel-

készt, 1865-től 1869-ig pedig elnyerte az orosházi választókerület bizalmát: országgyűlési képviselővé választották.

Egyházi beszédei, imakönyvei láttak napvilágot, törvényjavaslatokat készített, névtárakat szerkesztett. Kidolgozta az egyházi közigazgatás egységes rendjét, valamint összeállította és megjelentette a *Bányakerületi Utasítások* című kézikönyvét.

Életének utolsó éveiben a jéni egyetem teológiai doktori címmel tüntette ki, a Magyar Tudományos Akadémia tiszteleti tagjává fogadta. Ferenc József a királyi tanácsosi címet és a Lipót rendjelet adományozta neki.

1872-ben lemondott püspöki címéről, minden erejét szépen megerősödött pesti lelkészi szolgálatára fordította. 67 és fél éves korában, 1876. július 29-én fejezte be földi életét. Az Akadémián Ballagi Mór, a Kisfaludy Társaságban Győry Vilmos méltatta munkásságát. A budapesti magyar evangélikus gyülekezet pedig 1877. október 31-én, a reformáció napján emlékkövel jelölte meg sírját a Kerepesi úti temetőben. Itt is Győry Vilmos, veje és lelkészutóda mondott beszédet a Királyok második könyve 23. fejezete 17. verse alapján: „*Miféle síremlék ez, amelyet itt látnak? A városbeliek így feleltek neki: Isten emberének sírja ez...*”

Születésének bicentenáriumán hittel mondhatjuk, Székács József valóban Isten embere volt!

KOSZORÚS OSZKÁR

Rokonom, Székács püspök

A bicentenárium margójára

Dr. Salacz Pál 1969-ben elkészítette a Székács család leszármazását. Rengeteg munkával összeállította néhai püspökünk családfáját, ami elé bevezetőként a következő gondolatokat írta: „*Igen értékes adatok származhatnak az orosházi evangélikus egyház születési-, házassági- és halálozási anyakönyveiben végzett kutatásokból. Az ott elfekvő, eddig ismeretlen adatok lényegesen kiegészíthetnék, akár módosíthatnák is az eddig tudottakat. Vajon nem vállalkoznék-e Orosházán élő Székácsok közül valaki, akinek véletlenül éppen jó barátja az ott működő evangélikus papok egyike, s aki e kutatásokban segítségét is nyújtana!? Nincs véletlenül a papok közt egy Székács leszármazott?! Mily előnyös lenne!*”

Amikor lelkészként az orosházi gyülekezetbe kerültem, még nem tudtam a feltett kérdésre a választ, csak azt, hogy őseim Orosházán éltek. Szobám faláról,

egy régi fotóról mosolyogtak rám dédszüleim, s emellett volt egy kósza családi legenda arról, hogy Székács püspök úr távoli rokonunk volt.

Mára a legenda valósággá vált. A levéltárban végzett kutatásaim alapján lassan sikerült visszafelé vezetni a családfá-

mat, és egy, Salacz doktor által fel nem tárt családi ágat találtam. (Ő elsősorban Székács püspök egyenes ági leszármazottait nézte, és nem az összes, vér szerinti rokonát.)

Legnagyobb meglepetésemre családfám egészen Székács püspök úr édesapjáig (Székács János) és édesanyjáig (Plenter Éva) megy vissza, ők voltak az én hetedik őseim, vagyis Székács József szülei az én szépanyám nagyszülei.

Székács püspöknek 11 testvére született, közülük 8 érte meg a felnőttkort. 1815. február 4-én született *Székács Erzsébet*, Székács József püspök úr húga, aki az én hatodik őszámom. (Erre már nincs magyar kifejezés, talán azt lehet írni: szépnyám édesanyja.) Erzsébetről keveset tudunk. Amit kiderítettem, hogy Holcscsa János kerégyártó mester lett a férje, s 1837. szeptember 7-én született szép-

anyám, Holeccka Julianna, aki Vitéz János ácsmesterrel kötött házasságot.

A teljesség kedvéért leírom: Vitéz János szépapámnak volt egy testvére, Vitéz Mihály. Ő is egy Székács lányba szeretett bele: 1848 júliusában feleségül vette Székács püspök legfiatalabb (?) húgát, *Székács Katalint*.

Aminek ezen túl külön örülök még, hogy így – igaz, nem vér szerint – rokon kapcsolatba kerültem az általam nagyon tisztelt György Vilmos lelkésszel is, aki hetedik ősom (Erzsébet) testvérének, Józsefnek volt a veje.

(Mivel György Vilmos Orosházán is szolgált, talán nem tévedek nagyot, ha elképelem, hogy őseim milyen örömmel hallgatták rokonuk ígéhirdetését, s minden bizonnyal nagyobb ünnepeken együtt is ebédeltek azon a parókián, ahol György Vilmos élt, s ahol ma én élek csalá-

dommal. Hogy ne csak fantázia legyen mindez, leírom: 1866. március 2-án György Vilmos megkeresztelte Katalin nevű rokonát, az én üknagymamamat.)

A családom az 1700-as évek végétől becsületes iparosemberekből állt: szinte mindenki ács, asztalos vagy kovács volt, de akadt közöttük egy kerékgyártó és egy csizmadia is. (Nincs ebben semmi különleges: Székács János – a püspök úr édesapja – a tímár mesterséget űzte, de a püspök úr „*kirobbant*” ebből a családból, a többiek maradtak Orosházán, megházasodtak, dolgoztak, s bizonyára örömmel nézték testvérük lelkészi pályájának emelkedését. 1860 júliusában azt is megélték, hogy a „*kis Jóskából*” bányakerületi püspök lett.)

Mit jelent számomra, hogy az a vér folyik bennem, ami püspök úrban? Örömet és felelősséget. Jó tudni, hogy honnét jöt-

tem, ki járt előttem, kinek a példáját kell követnem. *S ami még fontosabb: Vele együtt követhetem és szolgálhatom azt a Jézus Krisztust, akinek ő is a munkatársa volt! Ő akkor, én ma, s azért imádkozok, hogy odaát majd együtt!*

Még egy gondolat zárásként: ugyanilyen büszke vagyok Holeccka János (kerékgyártó) ősomre, Vitéz János (ács) szépapámra, Kovács Lajos (kovácsmester) üknagypapámra, Ágoston János (ács) dédapámra, Deák Béla (pék) nagypapámra és Deák László (villanyszerelő) édesapámra, valamint feleségeikre.

Nekik is sokat köszönhetek abból, ami vagyok.

Köszönöm Szárazné Körösy Editnek és Koszorús Oszkárnak a kutatáshoz nyújtott segítségét.

DEÁK LÁSZLÓ

„Igazságot szólni szeretetben”

Székács József püspök születésének 200. évfordulóján, február 8-án ünnepi istentisztelet volt a Deák téri evangélikus templomban. Az alkalmon részt vett városunk polgármestere kedves feleségével és gyülekezetünk vezetősége is. Iskolánk diákjai énekükkel szolgáltak a jeles ünnepen. Még Koszorús Oszkár előadásával tette a délutáni asztali beszélgetést nemcsak élvezetessé, hanem tudományossá is. Az esti alkalmat Deák László ébresztő ígéhirdetése zárta, akiről azon az estén kiderült, hogy a jeles és nagyra becsült püspök leszármazottja.

Kétszáz évvel ezelőtt Orosháza adott egy csodálatos lelkészt és püspököt a Deák téri gyülekezetnek, és lám, csak Isten tudja, milyen kifürkészhetetlenek és fantasztikusak útjai: pont a Deák téri gyülekezet szerető közösségéből érkezett mostani igazgatólelkészünk.

Székács József nevét ma Orosházán csupán egy utca és egy alapítvány őrzi. Pedig neves püspökünk ennél sokkal többet érdemelne. Szeretett városunkban 17 éven át nevelkedett, templomunkban és iskolánkban tanulta és őrizte az Istentől kapott erős hitét. Egyszerű fiú volt ő, ám az ország szellemi óriásává nőtte ki magát. Nemcsak hogy Európa legnevesebb egyetemén tanult, de nevét a teológián kívül az irodalom is jegyzi.

Gyülekezeti lelkészként is ámulatba ejtő, amit véghez vitt. Ő volt az első magyar nyelvű lelképásztor a Deák téren, s ígéhirdetése olyan Lélekkel átítatottak voltak, hogy a közösség évről évre növekedett, míg több ezresre nem duzzadt. Az iskola ügyét minden másnál fontosabb-

nak tartotta. Gimnáziumot szervezett és iskolai lapot adott ki a református testvérekkel közösen.

Mindezen munkássága mellett volt ereje küzdeni a bécsi elnyomó diktatúrával. Harcolni azért, hogy egyenlő elbírálás alá essen az evangélikus egyház a katolikussal. Ő volt az első, aki először megáldott egy olyan párt, amelyiknél más felekezettű volt a hitves.

Székács József olyan ember volt, hogy, habár barátjának tudhatta Arany Jánost, mégsem feledkezett meg az egyszerű emberek szükségéről. Mikor a jeges Duna elsodorta Pestet, nyomorúságba és fájdalomba döntve sokakat, nem állt tétlenül szemlélve embertársai szenvedését, hanem lelkesített prédikációival, segített, küzdött, befogadott sok-sok szerencsétlent. Ő nemcsak beszélt róla, hanem tevékeny munkálója volt a keresztyén magyarság megszületésének. Erről tanúskodik, hogy egy hithű zsidó ember – akit megmentett az árban – hálából egy úrva-

csorai kelyhet készíttetett és a püspök gyülekezetének ajándékozta. Milyen gyönyörű csodája Istennek, ahogy a legfőbb Krisztusi szeretet előtt hajt méltón fejet egy izraelita, akit Székács József keresztül a mi Megváltónk mentett meg.

Ebből a kehelyből vehettünk mi úrvacsorát azon a vasárnapon, amikor gyülekezetünk és iskolánk delegációjával együtt ünnepeltünk Budapesten. Ott térdeltünk az Úr oltáránál: iskolánk igazgató asszonya, diákjaink és magam is. Akkor, ott éreztük mi is Urunk hatalmának csodáját. Jantos Istvánné közösségünkben az istentisztelet után megvallotta, hogy az ünnepi alkalom után már boldogan enged Gáncs Péter püspökünk azon kérésének, hogy drága iskolánk felvegye Székács József nevét. Hisz benne egyesül mindaz, ami számunkra fontos: magyarságunk szeretete – ami jelenti kultúránk és népünk iránti elkötelezettségünket – és a Krisztus Urunkhoz való őszinte és tiszta ragaszkodás. A szeretetvendégség megterített asztalánál ülve egyet értett ebben igazgató, tanár és diák. Megértettük, mekkora ereje van egy hiteles emberi életnek. Ezen felismerés teljes bizonyosságában buzdítom és lelkesítem közösségünk – gyülekezetünk és intézményünk – minden tagját, hogy együtt örüljünk annak, hogy Székács Józsefben ilyen keresztyén ember adatott gyermekeink számára példaképként.

Soraimat az ő jelmondatának átíratásával zárom: szőljük hát az igazságot szeretetben, osztálytermeinkben és egész életünkben.

KOPF ANDRÁS

Cogito ergo sum

Nem tudom, mi végből, talán az elmúlás közeledésének érzése folytán, de állandóan visszatérő gondolatként a létezés ténye foglalkoztat. Hiába hessegetem el magamtól, mondván, hogy kis ember vagyok én ehhez a témához. Mit törődök vele, amikor nagy tudású bölcsek sem boldogulnak ezzel. Meg ott vannak a nagy művek, olvassam el azokat, és legyen az elég.

De érdekes módon mindig előjön egy sugallat, hogy miért ne gondolkodhatnék én is a magam ismeretei, „érzései” alapján arról, hogy hogyan is van az, hogy én létezem és létezik a körülöttem lévő világ? Hogyan lett? Ki alkotta? Vagy csak úgy lett magától, a semmiből?

Azt be kell látnom, hogy „semmiből nem születik semmi!” Mi, hívő emberek hisszük és valljuk, hogy a világ a mindenható *Úristen* alkotása. Az „ateisták” azonban azt állítják, hogy mindez az

anyag szüleménye. Még Madách is azt kérdezteti az *Úr* által Lucifertől: „Nem szült-e az anyag?”

Hogy miért is foglalkozom mindezzel, hiszen én is hívő ember vagyok? De gondolkodnom azért szabad!

Van egy felismerésem, és pedig az, hogy földi világunk *bináris* (kettős) rendszerű. Minden egyszerre megduplázva – egymással ellentétes formában – jelenik meg: pl. tűz és víz, anyag és energia, hegy és völgy, tenger és szárazföld, vagy ég és föld. S lehetne hosszan folytatni. Kicsi és nagy, erős és gyenge, szép és csúnya. Sőt, férfi és nő. De itt meg kell állni, mivel a Szentírás szerint az *Úr* előbb Ádámot teremtette, majd rájött, hogy „nem jó az embernek egyedül lenni”. És nézetem szerint itt van a teremtés bináris rendszerének lényege: a teremtett világ csak bináris formában létezhet! Mert mi lenne, ha csak férfi, csak víz, csak hegy, csak tenger, csak

gyenge, csak csúnya stb. lenne. Gondoljuk végig!

Azt hiszem, világos! Egy személyben csak a *Teremtő Úristen* létezik, létezhet! Neki nincs, nem lehet ellenpárja! Hiába mondatja Madách Luciferrel, hogy „Együtt teremtünk, add ki a részemet...” Van ugyan Jó és Rossz, avagy Ördög és Angyal, de ők is csak így párban, az *Úr* által teremtve léteznek. Ha ezt a gondolat-sort tovább folytatom, eljutok a mi Urunkhoz, *Jézus Krisztushoz*: hiszen *Ő* is egyedül van. Nincsen ellenpárja. *Ő* az *Atyától* jött és *Óhoz* tért vissza. Nem lehet kétségünk tehát az *Ő* isteni létéről. *Ők* *egyek*, külön-külön és mégis *együtt!*

A fenti végeredményhez nemcsak hit által, hanem ismert tények és események létező összefüggéseinek sorrendjében jutottam el. Úgy vélem, talán mégis érdemes volt *gondolkozni*.

TÓTH SÁNDOR ISTVÁN

Konfirmáció, Mustármag

Hosszú évek óta folynak megbeszélések evangélikus egyházunkban a konfirmáció megújításáról. Ennek eredményeként októbertől új elgondolás és rend szerint történik a konfirmációi oktatás gyülekezetünkben, és új lesz a vizsga lebonyolítása is.

Az órákon, a témák megbeszélésénél a jól ismert konfirmációi káté háttérbe szorult, a kérdezz-felelek feldolgozási mód helyett jóval több a beszélgetés, nagyobb hangsúly van az illusztrációk, hang- és képanyagok felhasználásán. (Természetesen ezeket a dolgokat eddig is alkalmaztuk, de most még koncentráltabban jelen vannak a felkészítésben.)

A hangsúly nemcsak egyházi tanításaink megismerésén van, hanem az Istenel való találkozás megélésén és új impulzusok elindításán a fiatalokban. Antoine de Saint-Exupéry ezt így fejezi ki: „Ha hajót akarsz építeni, akkor az embereket először nem favágáshoz kell összeszedni, nem feladatokkal kell őket ellátni, hanem beszélni kell nekik a tengeren utazás gyönyöreiről.”

Erről a csodálatos utazásról beszélek a gyerekeknek, s ha közben megértik, hogy mit jelent az Isten közelében lenni, akkor maguk fognak „fát vágni”, vagyis közösségbe járni, Isten ígését olvasni és azt egyre jobban megismerni.

Az oktatás szerves része lesz május elején a háromnapos szegedi konfirmandustábor, ahol természetesen tanulni is fogunk, de ugyanilyen hangsúlyos lesz a közösség megerősítése is. (Jól tudjuk, hogy összeszokott, baráti társaságba szívesebben jön egy fiatal, mint idegenek közé.)

A konfirmációi vizsga is változni fog, elsősorban nem a gyermekek ismeret-

anyagán lesz a hangsúly, hanem a személyes bizonyosságtételeiken.

Ebben az esztendőben közel harminc fiatallal készülök péntekenként a május 17-ei konfirmációi ünnepélyre. Jelentős részük evangélikus iskolánk diákja, de más iskolákból is érkeznek gyermekek.

(A konfirmáció külön kedves mozzanata, hogy az oktatásokon rendszeresen részt vesz és diákjaival együtt fog konfirmálni Domjáné Szólik Anikó, a 6. b osztályfőnöke.)

Megkezdtük a továbblépés szervezését is, hiszen fontos számunkra, hogy ezek a gyermekek a konfirmációi oktatás után is jelen legyenek gyülekezetünkben. Éppen ezért októbertől a konfirmációra szervesen ráépül a Mustármag ifjúsági alkalom, amelyen egyrészt többen ottmaradnak a mostani konfirmandusok közül, és hozzájuk jönnek vissza a tavalyi csoportból néhányan. Nagyon jó hangulatú alkalmak szoktak lenni, reménység szerint egy összeszokott közösség fog belőlük kialakulni a nyár elejére. (Nyáron táborozásra szeretném vinni őket.)

Szeretettel várunk erre az alkalomra minden 11–14 év közti fiatalt péntekenként 15.00 órától az ifi lakásban!

Kísérje Isten áldása a felkészülést és a konfirmációi ünnepi istentiszteletet!

DEÁK LÁSZLÓ

A hegyi beszéd

Az előző félévben Orosházán, a szerdai bibliaórán a hegyi beszéddel foglalkoztunk. Vezérfonalunk John Stott azonos című könyve volt. A bibliaórákon természetesen nem csupán előadások hangoztak el, hanem a felvetett témákról beszélgettünk, és a felvetődő kérdéseket megtárgyaltuk. A következők fordultak elő: Mi is a hegyi beszéd? Egy idealista valóságtól elrugaszkodott ábrándja? A mennybe való bejutás feltételeit elénk táró követelményrendszer, vagy magától értetődő erkölcsi elvek gyűjteménye? Ki ez a Jézus és honnan vette a bátorságot ahhoz, hogy áldást osszon és feltétlen engedelmességet követeljen? Ezekre és más kérdésekre választ keresve elemeztük ki a bibliai szöveget.

A hegyi beszéd, melyet Máté evangéliumának 5–7. fejezete közöl nagyobb részletességgel (rövidebben megtalálha-

tó Lk 6,20–49-ben) főként a tanítványoknak szólt, de a sokaság előtt hangzott el. Elmondásának célja az volt, hogy megvilágítsa: a rabbik által félrevezetett sokaság rossz nyomon jár. Jézus nem azért jött, hogy földi királyságot alapítson. A hegyi beszédben elhangzottak segítenek abban, hogy eloszlássuk a téves nevelés okozta nézeteket, és helyes képet alkossunk Isten országáról és jelleméről.

John Stott kiemeli, hogy Jézus egyfajta ellenkultúrát kínált tanítványai számára, és ez nekünk ma is út lehet. Ne olvadjunk bele a hétköznapi világba! Ne süllyedjünk el a világban! Ne kövessük a vallási konformizmus útját sem! Ne alkudjunk meg a világgal! Ne fogadjuk el feltétlenül annak normáit!

Főbb témáink voltak:

1. A keresztyén jellem: a boldogmondások. Mi adja az igazi boldogságot? A

keresztyén ember nem rövidtávú sikerre vágyik, hanem mennyei cél lebeg a szeme előtt.

2. A keresztyének szerepe: só és világosság. A példaadás fontossága. A szavak és tettek összhangja. A só, amely tartósít, és ha kell, mar. A keresztyének Jézus fényének visszatükrözői.

3. Keresztyén erkölcs: Krisztus, a keresztyének és a törvény. Az antinomizmus és a törvényeskedés veszélye.

4. Keresztyén erkölcs: a harag és a bűnös vágy elutasítása. Hogyan uralkodhatunk érzelmeinken?

5. Keresztyén erkölcs: házastársi hűség és igazmondás. A keresztyén ember otthon is keresztyén.

6. Keresztyén erkölcs: a könyörület és az áldozatkész szeretet. Mennyire fontos a segítőkészség, de ugyanakkor ne használják ki naivitásunkat.

7. A keresztyén vallás nem képmutató, hanem őszinte: a farizeussá válás lehetősége.

8. A keresztyének imádsága nem gépies, hanem átgondolt. Az imamalmok és a rutin.

9. A keresztyének életcélja nem az anyagi biztonság, hanem Isten uralmának megvalósulása: a pénztárca megtérésének nehézsége.

10. A keresztyének kapcsolata felebarátjaikkal és Atyjukkal: az elidegenedés kultúrája.

11. A keresztyének és a hamis próféták: a szekták tanításának veszélyei.

12. A keresztyének kötelessége: a radikális választás, a megtérés szükségszerűsége.

13. Befejezés: ki ez a prédikátor? Jézus Krisztus személye.

A fenti beszámoló – terjedelménél fogva – töredékes. Ez a sorozat Orosházán befejeződött és új témát kezdünk, amelyről még olvashatnak a kedves testvérek. A leánygyülekezeti (négy helyszínen zajló) bibliaórák közül Kardoskúton a családoknál tartandó bibliaórákon és Szentetornyán a Szabó Etelka néniénél tartandó alkalmakon a következő félévben a hegyi beszéd lesz a vezérfonal.

A bibliaórák hangulatát papíron keresztül nem lehet átadni. Ezért buzdítok mindenkit, hogy jöjjön el és maga is legyen ennek részese!

LACZKI JÁNOS

ProChrist műholdas evangelizáció az orosházi evangélikus templomban 2009. március 30.–április 6.

*ProChrist, hogy Jézus Krisztust minél többen megismerjék,
s hogy gyülekezeteink virágozzanak!*

A ProChrist az evangelizációnak egy különös és modern formája, amely a legkorszerűbb technika felhasználásával juttatja el a Jézus Krisztusról szóló örömmüzenetet Európa számos országába. Élő műholdas közvetítés segítségével több száz gyülekezet kapcsolódhat be a központi rendezvény nyolc alkalomból álló programjába.

2009. március 30. és április 6. között az Orosházi Evangélikus Egyházközség is bekapcsolódik a ProChrist evangelizációba, melyet ezúttal a szárszországi Chemnitz Arenából közvetítenek majd. Az igehirdetést, színdarabokat, interjúkat városunkban szinkrontolmácsolással, magyar nyelven hallgathatja a gyülekezet. Az istentiszteleten német és angol nyelvű énekek hangzanak el, melyek feliratozva olvashatók. Az istentiszteletek magját Ulrich Parzany hitébresztő igehirdetése alkotja, az egyes témákban való elmélyülést pedig a profi színjátszás és pantomim, a különböző hagyományos zenei műfajok, valamint a gospel és a dicsőítő énekek is elősegítik.

A közvetítések megkezdése előtt negyedórás ráhangoló programokat szervezünk. Szolgálni fognak énekkarok, ifjúsági csoportok, bibliakörök, akik rövid szolgálattal fogják segíteni a lelki ráhangolódást.

(A szervezők plakátokat, szórólapot biztosítani fognak, ezeket március elején kiosztjuk a gyülekezeti tagoknak. Mindenkit kérünk, hogy – felekezeti határoktól függetlenül – hívogassuk hozzátartozóinkat, munkatársainkat, szomszédjainkat.)

Az egyes esték témái:

- március 30., hétfő: Merészség – Hihetek-e még valakinek?
- március 31., kedd: Meghívás – Elszalasztjuk a legjobbat?
- április 1., szerda: Vágyódás – Bizonyítható-e Isten?
- április 2., csütörtök: Megfeszítés – Hogyan engedheti meg Isten?
- április 3., péntek: Feltámadás – Megtörténhet a lehetetlen?
- április 4., szombat: Meglepetés – Hogyan lehet újrakezdeni az életet?
- április 5., vasárnap: Megtérés – Mennyi változásra van szükség?
- április 6., hétfő: Kötődés – Mely kapcsolataink létfontosságúak?

(Forrás: A ProChrist magyarországi honlapja)

Péter apostol nyomában

Jézus nyilvános szolgálatának három esztendejét nagyrészt azzal töltötte, hogy 12 tanítványt felkészített a szolgálatra, a Róla szóló örömhír, evangélium hirdetésének szolgálatára. Kétségtelenül sokszor vette őt körül nagy sokaság. Nem tanított ő sohasem titokban, mégis idejét arra szentelte, hogy kiképezze a későbbi küldötteket, az apostolokat.

Úgy gondolom, hogy ma is szükség van nagy tömegeket megszólító, megmozgató alkalmakra, de a *minőségi tanítványképzés* ma is úgyanarra elengedhetetlen, mint Jézus korában. Az elkövetkező fél évben a szerdai bibliaórákon Simon Péter életével fogunk foglalkozni. Végigkövetjük pályafutását gyerekkorától kezdve, elhívásán, felkészítésén, tagadá-

sán, megtérésén és helytállásán keresztül egészen földi életének befejezéséig.

Péter személye nálunk, evangélikusoknál kissé háttérbe szorult, mivel a római katolikus egyház kisajátította magának. A félévben többek között megbeszéljük azokat az igéket, amelyekre a pápák hatalmuk eredetének indoklásaként hivatkoznak. A téma apropója a nemrég elhunyt német evangélikus teológus, Peter Carsten Thiede könyve, melynek címe „Péter apostol nyomában”.

Meglévő és újonnan nyert irodalmi és archeológiai források alapján a könyv meglepő képet rajzol Péter apostolról, Róma első püspökéről. Bemutatja környezetét kultúráját, életútját Kapernaumon át Rómáig, miközben értelmezi,

megmagyarázza cselekedeteit. Német alaposság és angolszász könnyedség ötvöződik egymással Peter Carsten Thiede (1952–2004) neves ókortörténésznek a zsidó halászcsoportról, Simonról, a Názáreti Jézus által később Péternek nevezett tanítványról írt művében, aki az egyháztörténelem legnagyobb alakjai közé sorolható.

Ez a cikk ízelítő akar lenni a szerdán 17.00-tól kezdődő bibliaórára. Nem késő még csatlakozni a bibliatanulmányozó csoporthoz! Reményeim szerint akár egy-egy alkalmon vesz részt valaki, akár végig, minden bibliaórán: egymás hite által lelki házzá épülésünket elősegíthetik ezek az órák.

LACZKI JÁNOS

FELHÍVÁSOK

DIAKÓNIAI CSOPORT

Kérés mindenkihez, aki magányosról vagy betegről tud! Kedves Testvéreink! Orosházi evangélikus gyülekezetünk életében még hangsúlyosabb szerepet szánunk az egyedülálló, idős, ágyhoz kötött vagy kórházban fekvő gyülekezeti tagok testvéri látogatására, hogy lelki támaszt nyújthassunk számukra a nehéz időben. Ezt a szolgálatot nemcsak lelkészek végzik, hanem Deák Gabriella gyülekezeti munkatárs, valamint a diakóniai csoport tagjai is. Természetesen örömdetes az is, ha hitből fakadóan gyülekezeti tagok egymást látogatják és imádsággal, igével lelki támaszt nyújtanak a rászorulóknak, de ezt a diakóniai szolgálatot szeretnénk átgondoltabbá, szervezettebbé tenni.

Ezzel függ össze kérésünk: ahhoz, hogy ez a látogatószolgálat maradéktalanul betöltse megszentelt feladatát, elengedhetetlen a megfelelő információáramlás, vagyis az, hogy a Lelkeszi Hivatalba vagy a szolgálatot végzőkhöz megérkezzenek a hírek a szükséglet szenvedőkről. Sajnos nem egyszer előfordul, hogy csak később tudjuk meg, hogy valaki beteg volt, vagy éppen kórházban feküdt. Szívesen felkerestük volna, de nem jutott el hozzánk a hír.

Ezért és újra hangsúlyozottan kérünk mindenkit: ha valaki betegről vagy kórházban fekvő(k)ról tud, jelezze számunkra akár a Lelkeszi Hivatalban dolgozóknak is, mert akkor felkeressük őket, és úgy módunkban áll a lelki segítség mellett egyéb segítségnyújtásra is (ezért van szeretetszolgálatunk). Figyeljünk egymásra, vegyük észre, ha valaki hiányzik az alkalmakról, segítsük ezzel is az evangélium szolgálatát!

Köszönjük azoknak, akik eddig is nyitott szemmel és nyitott szívvel jártak közöttünk, és tájékoztatásukkal segítették lelki munkánkat!

*Deák László igazgatólelkész és a lelkészek
Deák Gabriella gyülekezeti munkatárs
a diakóniai csoport tagjai*

GYÓRI VILMOS EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT

Lóciné Krajczár Emese vezetésével szépen végzi szolgálatát ez a gyülekezeti fenntartású szeretetszolgálat, immáron második

éve. Sokan vannak, akik ebédet kérnek, és szállítjuk is nekik mindig időben. Olyanok is vannak, akik otthoni ápolást igényelnek, és a szeretetszolgálat alkalmazottai erre a szolgálatra is fel vannak készítve, tisztába tételtől kezdve borotválkozásig, de lakástakarítás is szóba jöhet. Ennek a hivatalosan működő szeretetszolgálatunknak szórólapja is van részletes tájékoztatással, amelyet bárki bármikor elvihet a gyülekezeti teremből, ahol dolgozóink 8.00–16.00 óráig jelen vannak.

Ide napközben bármikor be lehet térni, van mód újságolvasásra, teázásra, melegedésre, tévénézésre, beszélgetésre. Mindez igény szerint. Minden egyéb részletről szívesen adnak felvilágosítást a szolgálat nyitvatartási időben mindig jelenlevő munkatársai. A szeretetszolgálat klubtevékenységet is folytat különféle alkalmankénti rendezvényekkel vagy egészségügyi tornával, és – szintén igény szerint – sokféle lehetőség megszervezhető, akár irodalmi, művészeti előadássorozatok vagy kézimunkakör.

Különösen egyedül élő, magányos testvérek figyelmét hívjuk fel arra, hogy hétfőtől péntekig mindennap nyitva van a gyülekezeti ház klubja 8.00–16.00 óráig, szombatonként 10.00 és 12.00 óra között vannak jelen az alkalmazottak.

FÉNYUGÁR EVANGÉLIKUS NYUGDÍJASKLUB

Minden kedden és csütörtökön 14.00 órai kezdettel nyitva klubunk ajtaja (a gyülekezeti teremben) Koszorusz Oszkárné, Hajnalka vezetésével. Kiváló alkalom a közösségmegélésre, beszélgetésre, közös éneklésre vagy érdekes előadások hallgatására. A klub minden nyugdíjas előtt nyitott, és bárkit szeretettel fogadnak felekezeti hovatartozás nélkül. Érdekes kirándulások és egyéb alkalmak szervezésére is sor kerül, mondható, hogy igény szerint. A klubnak, mint civil szervezetnek önálló gazdálkodása van, s reménység szerint – a klubvezetőség igénylése alapján – a városi önkormányzat is anyagi támogatást nyújt a klubtevékenységhez. Természetesen a szeretetszolgálat segítségével is tetten érhető a gyülekezeti helyiség téli fűtésének és világításának a biztosításában, valamint az egyházközség is igyekszik segítségére lenni az önálló civilszervezetnek. Hívogató szeretettel fordul minden nyugdíjas felé a klub vezetősége.

Gyülekezeti életünkben

Ökumenikus imahét volt

A január egyik legkiemelkedőbb egyházi eseménye az ökumenikus imahét volt, közösen a baptista, református, katolikus és evangélikus gyülekezetekkel. Ezen belül kiemelkedő eseményként tartjuk számon dr. Kiss-Rigó László katolikus megyéspüspök és Gáncs Péter evangélikus püspök közös szolgálatát, mely január 21-én, szerdán volt az orosházi római katolikus templomban. Az igehirdetés szolgálatát evangélikus püspökünk végezte. Ez viszontlátogatás volt, mivel a katolikus megyéspüspök az ökumenikus imahét keretében előzőleg a fővárosi Deák téri gyülekezetben volt igehirdető.

Elgondolkodtató kérdés: ha van ökumenikus összetartás, akkor miért nincs, s ha nincs, akkor miért van? Ám legyünk megértők: ezek az alkalmak mégis jók arra, hogy legalább az ellenségeskedés méregfogát kihúzzuk. A kölcsönös „demonizálás” ideje lejárt vagy legalábbis viszszaeszo, de még nagyon messze vagyunk attól, hogy valóban komolyan vételessék az összetartozás ténye. Még mindenkit megkísért a másik felekezet „igaz hitre” való térítése. Még nem érkezett el annak az ideje, hogy tanulni lehetne egymástól. Ám a megtett út bizalmat ébreszthet bennünk, hogy az Úr Jézus kívánságát megközelítsük majd a távoli jövőben. János evangéliuma 17. fejezetében Jézus a főpapi imádságban háromszor kéri az Atyát, hogy a tanítványai „egyek legyenek” a mennybe való távozása után is (Jn 17,11.21.22.).

Örömmel állapítottuk meg, hogy az imahét alkalmi jobban látogatottak voltak, mint bármikor korábban.

Istentisztelet télen is, de hol?

A vasárnapi istentiszteleteket a gombai időjárás miatt mégis felvittük a templom belüli Győry Vilmos-terembe. Sajnálatos örök vitatéma, hogy télen hol tartjuk ezt az alkalmat? Amikor az időjárás téli tapintatlansággal még a templomtéren belül is a mínusz felé hajlik, nem segít rajtunk a roppant gyenge, de nagyon költséges padfűtés, amit alig lehet érezni, de közben a lehetetünk meglátszik. Sokan félnek a hidegtől. A Győry Vilmos-terem az orgona mögötti kórusterületen szintén súlyos kritika tárgya. Egyrészt a kicsinysége miatt, hiszen 150 résztvevővel zsúfolásig telik meg, ami a levegőtlenesség érzését adja asztmatikus szorongást okozva, másrészt a kellemetlen lépcső alig mászható meg nehezen közlekedő testvéreink számára.

Roppant kellemetlen dilemma: sokan a templom hidege miatt nem merik télen megszentelni az ünnepnapot istentisztelet-látogatással, sokan pedig a Győry Vilmos-termet utasítják el, és inkább lemondanak az igehallgatásról.

Egyetlen jó megoldás lenne: ha a gyülekezet közössége minden erejét megfeszítve, anyagi lehetőségeit kihasználva arra koncentrálna, hogy építsünk egy olyan gyülekezeti termet, ahová minimum 300 résztvevő befér, és kellemesen fűthető. A jelenlegi gyülekezeti termünkben maximum 70-80 fő fér el, a Győry Vilmos-teremben legfeljebb 180 testvér, de ez már szinte a lépcsőt is jelenti. Mindez azért is elgondolkodtató, mert ma már nincs olyan valamire való gyülekezet, hogy ne lenne megfelelő módon fűthető helyisége, ahol normális és kellemes körülmények között ünnepelhetné az ige szentségét. Véleményem szerint ez csak a gyülekezeti közösség szándékának a kérdése.

Hovszky Béláné festőművész kiállítása

Istenáldotta tehetségű festőművész kiállításának megnyitására került sor 2009. február 15-én a gyülekezeti termünkben, istentisztelet után. Csendéletek, itthoni tájképek, vallásos tárgyú alkotások színpompája gazdagítja a látogatót. A kiállítást Koszorús Oszkár nyitotta meg (beszéde a 16-17. oldalon olvasható). Érdemes mindegyik kép előtt elidőzni, mert ezek egyszer csak valóságosan megszólalnak, és vigasztaló módon beszélnek hozzánk. Nem tudom, kitől származik a művészet lényegének klasszikus megfogalmazása, de itt is igaz: a művészet az, ami elviselhetővé teszi az életet. Nagyon jó szemlélni ezeket a festményeket, nézni az alakokat, a színeket, amelyek azután jótékony hatásukkal békességet ébresztenek a gyönyörködő ember szívében. A kiállítás húsvétig tekinthető meg az egyházközség gyülekezeti termében, a szeretetszolgálat keretében.

Itt említjük meg, hogy a kiállítás alkalmából evangélikus egyházközségünk Irénke nénitől három – bibliai témájú – festményt kapott ajándékba: 1. „Jézus megáldja a gyermekeket”, 2. „Jézus lecsendesíti a háborgó tengert”, 3. „Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, mert ilyeneké az Isten Országá” címmel. Köszönettel tartozunk a kedves ajándéknak, mindháromnak méltó helyet keresünk. Érdemes a festmények előtt elgondolkodva megállni.

„Az ország papja” 200. éve született Orosházán

Székács József-év kezdődött 2009. február 8-án, vasárnap a Deák téri evangélikus templomban. Az Evangélikus Élet beszámolója olvasható az ünnepséget követő heti szám első oldalán, ahol orosházi iskolánk kórust képező diákjainak fényképe látható. Gyülekezetünk delegációját Deák László igazgatólelkész és Jantos István felügyelő vezették. Jelen volt még Koszorús Oszkár egyházmegyei felügyelő, helytörténész, aki értékes előadásával gazdagította az esti alkalmat (Orosházán is lesz). A szépen szereplő diákkórust iskolánk igazgatója, Jantos Istvánné is elkísérte. Megtisztelte jelenlétével a Deák téri alkalmat (Németh Béla polgármester és felesége. (Harangszó újságunk e számában az 5-8. oldalon foglalkozik Székács József püspök alakjával.)

Gyülekezetünk munkatervében több olyan alkalmat tervezünk, amelyek Székács József püspökkel szorosán összefüggnek:

– március 28-án, szombaton iskolánk dísztermében diákok és minden érdeklődő számára 9.00 órai kezdettel tart előadást Koszorús Oszkár helytörténész, egyházmegyei felügyelő. Ezt az alkalmat – kiegészítve igei és irodalmi résszel – ismételjük meg másnap, március 29-én, vasárnap a gyülekezet és vendégek számára a Győry Vilmos-teremben 16.00 órai kezdettel.

– április 19-én, vasárnap délelőtt az istentisztelet után kerül sor a „Gyülekezetünk kincsei” című kiállítás megnyitására a gyülekezeti teremben, és ennek a tárlatnak egy jelentős része lesz a Székács Józseffel összefüggő rész. Kiállításra kerül az idén felújított Székács-portré (festmény) is.

– szeptember 25-én, pénteken délután Dr. Kertész Botond egyháztörténész Koszorús Oszkár helytörténésszel beszélgetve bemutatja Székács József Naplóját a városi könyvtárban, 17.00 órai kezdettel.

– a Székács József-év lezárásaként október 31-én, a reformáció ünnepén, szombaton délelőtt a 10.00 órakor kezdődő istentiszteleten emléktábla-szentelés lesz Székács József tiszteletére az evangélikus templomban.

Iskola- és óvodafenntartó evangélikus egyházközségünk és összevont intézményei arra a gondolatra jutottak, hogy az egységes oktatási intézmények Székács József nevét vegyék fel. Az ünnepi „kezesztelőre” terveink szerint ugyancsak 2009. október 31-én, 10 órai kezdettel,

☞ püspöki szolgálattal kerül sor, azaz igét hirdet és a szentelés szolgálatát Gáncs Péter püspök végzi.

Sátorozó férfiak

„Férfiak sátra” címmel minden hónap második csütörtökén, az esti istentisztelet után (Sitkei Ferenc szervezésében) tartjuk ezt az alkalmat. Téma a Szentírás férfi alakjai. Például a februári alkalmon „Jákob és Ézsau – családi feszültségek” címmel beszélgettek a jelenlevők.

A bibliai történet jó kiindulást biztosít egy tartalmas beszélgetés számára, hiszen van szó benne a testvérek közötti konfliktusról, haspókságról, apa és fia feszültségéről, a gyermekei között válogató anyáról, annak majomszeretetről, rokoni összeütközésekről, s egyéb krízisekről.

Ifjúsági istentiszteletek havonta egyszer

A legutóbbi alkalom február 14-én volt a Győry Vilmos-teremben. Utána beszélgetésre, teázásra került sor az ifjúsági lakásban.

A legközelebbi alkalom március 22-én, vasárnap lesz, 18.00 órai kezdettel, szintén a Győry Vilmos-teremben. Ez az ifjúsági istentisztelet egyúttal az Immanuel zenekar koncertje is lesz.

Presbiteri és képviselő-testületi ülés

Az Orosházi Evangélikus Egyházközösség egyházjogi szervezete demokratikus, ami azt jelenti, hogy nem egy vagy két személy irányítja a gyülekezeti életet, hanem egy nagyobb közösség, mégpedig az elnökség (igazgatólelkész és felügyelő) mellett a presbitérium, és ennek ellenőrző szerve, a képviselő-testület, illetve a gyülekezeti közgyűlés.

2009-ben ez a presbiteri és képviselő-testületi ülés február 21-én, szombaton, 15.00 órától kezdődően történt meg. Elhangzott a lelkési jelentés a múlt esztendőről, valamint megtárgyalásra került a zárszámadás és az új esztendő költségvetése. A zárszámadást megelőzte a gyülekezeti számvevőszéki ellenőrzés, Szemenyei Ferencné egyházmegyei gazdasági vezető irányításával. Az SZVSZ mindent rendben levőnek talált. A zárszámadás és költségvetés előkészítésében jelentős segítséget kaptunk egykori dolgozónktól, Ribár Jánosnétól.

Megállapítást nyert, hogy az országban tapasztalható gazdasági válság az egyházközösség anyagi életén is meglátászik, mint például a rezsiköltségek jelentős megemelkedése, ugyanakkor Isten iránti hálával és a hűséges gyülekezeti tagoknak köszönettel állapíthattuk meg, hogy minden szükséglet megfelelően kiellegíthető volt.

Fénysugár Evangélikus Nyugdíjasklub

Minden héten két alkalommal találkoznak e klub keretében a nyugdíjasok, felekezeti hovatartozástól függetlenül. Keddenként és csütörtökönként 14.00 órától a gyülekezeti terem átalakított része ad otthont a klubnak. Minden kedden 16.00 órai kezdettel van számukra bibliaóra, csütörtökön pedig istentisztelettel fejeződik be a klubfoglalkozás. Az istentiszteletek a téli időszámítás idején 17.00, nyáron 18.00 órákor kezdődnek.

Bibliaiskola

Kéthetente péntekenként 17.00 órai kezdettel (nyári időszámításban szintén 18.00 órától) tartjuk a belső gyülekezeti teremben a bibliaiskolát teológiai kérdések iránt érdeklődő, nagyobb keresztyén műveltségre igényt tartó gyülekezeti tagok számára. A következő alkalmakra számíthatunk még az újságunk megjelenése után:

– március 20., péntek, 17.00 óra: A megváltás (krisztológia) – (Ribár János);

– április 3., péntek, 18.00 óra: Az Ószövetség felépítése részletesen, rétegei és az Ószövetség szerepe és helye életünkben – (Deák László);

– április 17., péntek, 18.00 óra: Isten gondviselése (RJ);

– május 1., péntek, 18.00 óra: Áttekintés Mózes első könyvétől Eszter könyvéig (Tóra és történeti könyvek) – (DL);

– május 15., péntek, 18.00 óra: Pünkösd és az egyház (RJ);

– május 29., péntek, 18.00 óra: Áttekintés Jób könyvétől Malakiás könyvéig. (Bölcsességirodalom és próféták) – (DL);

– június 12., péntek, 18.00 óra: Közös záró beszélgetés – (RJ és DL).

Szeretetvendégség

Illendő az emlékezés 1848. március 15-re, szeretetvendégség keretében, 15.00 órai kezdettel. Fontos a közös felkészülés a ProChrist műholdas evangelizációra. A CREDO énekkar szolgálata mindig ünneppé teszi az alkalmainkat.

Gyülekezeti bibliaóra

Minden szerdán 17.00 (illetve nyáron 18.00 órától) kezdődően. A bibliaórát Laczki János másodlelkész vezeti. Téma: „Péter apostol élete”. Helyszín: a gyülekezeti terem.

Részlet az igazgatólelkészi jelentésből

Figyelemre méltó két adat: az elmúlt esztendőben, azaz 2008-ban 595 igei alkalom volt gyülekezetünkben. És 214 látogatást, illetve lelkipásztori beszélgetést tartottak a lelkészek.

Ehhez két gondolat: egyrészt hála Istennek, hogy ennyiszor hangzott az ige,

másrészt érdemes elgondolkozni, hogy miként élt a gyülekezet ezekkel az alkalmakkal. Az igazgatólelkészi jelentés külön foglalkozik ezzel a témával. Lesznek apróbb, de nem lényegtelen változások, programok átcsoportosítása, szolgálatvégzők bevonása az egyetemes papság jegyében.

Húsvétváró délután

2009. március 21-én, szombaton, 14.00 órai kezdettel játékos és vidám húsvétváró délután lesz egyházi iskolánkban, már megszokott módon. Gyerekeket és szüleiket egyaránt szeretettel várjuk erre az alkalomra is.

Babazene

2008 novemberétől egy új alkalom indult óvodánkban: a babazene foglalkozás. Hogy pontosan mit is takar ez a fogalom és hogyan kapcsolódik gyülekezetünkhez, megpróbálom bemutatni az alábbiakban.

A babazene „receptje” tulajdonképpen nagyon egyszerű: végy néhány babát anyukával vagy apukával (esetleg mindkettővel), egy termet, ahol lehet kúszni-mászni, tégy hozzá sok-sok éneket, mondókat, egy adag jókedvet, és máris kész a babazene-foglalkozás. (Persze, valójában még sok egyéb dologra is szükség van, de ezen alapokból egy sem hiányozhat.)

Gyülekezetünkben szerencsésen öt-özödött minden az alapvető „hozzavá-lókból” ahhoz, hogy elindíthassunk egy olyan alkalmat, amelyen keresztül a legfiatalabb korosztályt és szüleiket szólítjuk meg. A babazene 0-3 éves korú gyermekeknek és szüleiknek ad lehetőséget egyrészt arra, hogy egymáshoz közelebb kerüljenek, másrészt arra, hogy megismerkedjenek óvodánkkal, gyülekezetünkkel, hiszen az alkalmak helyszíne az evangélikus óvoda különterme. Hetente egyszer, kedd délutánonként, immár két csoportban zajlanak a foglalkozások, amelyeknek elsődleges célja az, hogy a régi néphagyományokat felelevenítve, azokat új elemekkel gazdagítva „megtanítsuk” a szülőket arra, hogyan töltsenek minőségi időt gyermekeikkel, hogyan gazdagítsák őket értékes lelki-zenei élményekkel. Közismert tény, hogy a gyermekek személyiségének fejlődésében kiemelt fontosságú az első három életév, és talán azt sem kell különösebben bizonygatni, hogy milyen fontos a zene léleképítő szerepe. Éppen ezért a babazene elsődleges célja a szülő és a gyermek egymás felé fordítása a dalok, mondókák, játékok által.

Minden foglalkozásunknak megvan a sajátos menete: van egy üdvözlődalunk, amelyben minden résztvevő gyermeket név szerint köszöntünk, majd mondókák, dalok, játékok sorozata indul, amelyeket ☞

egyenként is többször ismétlünk. Egyrészt azért, hogy segítsünk a szülőknek a rögzítésben, másrészt azért, mert a babák a második, harmadik alkalommal kezdik igazán élvezni a játékot, amikor már tudják, mi következik. Elsődleges eszközünk a saját énekhangunk, de alkalmanként kisebb figyelemfelkeltő eszközöket, illetve hangszereket (gitárt, furulyát, hegedűt) is bevonunk a muzsikálásba. A foglalkozás végén mindig elénekeltük záró dalunkat, és egy nagy integetéssel köszönünk el egymástól.

Öröm látni azt, hogy azok a gyermekek, akik rendszeresen járnak, már ismerősként üdvözlnek egymást, otthonosan kúsznak-másznak vagy akár szaladgálnak a teremben. A csillogó gyermekszemek, mosolygó arcok pedig valódi felüdülést jelentenek minden alkalommal. Foglalkozásvezetőként és édesanyaként is mondhatom: élmény minden perc, és ebben fontos szerepe van remek segítőtársamnak, Deák Gabriellának is, aki gitárkísérettel, énekével teszi színvonalasabbá találkozásainkat. Köszönet ezért neki, és természetesen mindenkinek, aki az első gondolatától a megvalósításig támogatta/támogatja az ügyet!

Mivel ez egy mindenki számára nyitott gyülekezeti alkalom, szívesen látunk a foglalkozásainkon bárkit, aki szeretne egy zenés-babás délutánt eltölteni, ve-lünk együtt énekelni, játszani!

Részletes információk:

Helyszín: az evangélikus óvoda külön-terme (Orosháza, Hajnal u. 7.)

Időpont: minden *kedden* két csoportban: 0-18 hónapos korig: 15.30–16.30-ig, 18-36 hónapos korig: 16.30–17.30-ig

Jelentkezés, további információ: *Bánkiné Révész Adrienn* – 20/824-57-40

A RÉSZVÉTEL DÍJTALAN!

Aktuális információk, képek a foglalkozásról az interneten is elérhetők a <http://evoh.lutheran.hu> címen, az óvoda oldalán.

Legyetek vendégszeretők és -fogadók

Templomunkban ritkán járó vagy először belépő testvéreink bekapcsolódását az istentiszteletbe szeretnénk segíteni az-za, hogy vasárnaponként két testvér várja az érkezőket a templomkapuban.

Az ő feladatuk a templomba belépők köszöntése, valamint a gyászoló családoknak és a templomba ritkán járó embereknek egy-egy papír átnyújtása. Ezen a lapon olyan információk találhatóak, amelyek segítik a liturgia követését és az istentiszteleten való részvételt.

Erre a szolgálatra keresünk jelentkezőket. Várunk mindenkit, aki egy-egy vasárnapon szívesen jönne korábban, hogy köszöntse a templomba érkezőket. Jelentkezni a Lelkészi Hivatalban lehet.

Az egyetemes papság jegyében

A vasárnap esti istentisztelet helyén – az egyetemes papság jegyében – tervezük megszervezni áhítatos alkalmainkat. Annak örülnénk, ha minél több testvérünk merné vállalni azt a szolgálatot, hogy egy-egy adott héten behatóbban foglalkozik a Szentírással, azaz Isten igéjével, és egy-egy áhítat, liturgia keretében megosztaná a többiekkel igei gondolatait. Ezek az alkalmak is mindig igei alkalmak, és a liturgiai keretet a lelkészek és a kántor biztosítják. Célunk a közös igei szolgálat, személyes bizonyágtétel az élő hitről. Hangsúlyos, hogy nem egyéni élmények, történetek elbeszélésről van szó, bár azt sem zárhatjuk ki teljesen, hanem elsősorban a szent ige szívünkre tett hatásáról, s ezt kell megfogalmazni Isten színe előtt, de a lelkészek segítségével.

Ifjúsági Nap Nagyszénáson a Fecske-házban

2009. május/június egyik hétfőjén ismételtén a nagyszénási Fecske-ház látja vendégül a fiatalokat, akik egy egész napos lelki alkalmon vesznek részt kellemes környezetben. A kirándulás célja a közösség erősítése, valamint beszélgetés lelki és mindennapi dolgainkról.

Teológusok napja

2009. május 9–10-én, szombaton és vasárnap a Hittudományi Egyetem diákjai látogatnak gyülekezetünkbe a hagyományos teológusnap alkalmára, amely egyben a szupplikációt is jelenti. Tavaly elmaradt ez a szolgálat, és most ezzel újraindítjuk ezt a gyülekezetünk számára kedves alkalmat. A vendégek ezen a vasárnapon a leánygyülekezeteket is meglátogatják, és végeznek ott szolgálatot is. Reménység szerint a gyülekezet tisztességes offertóriummal tudja majd támogatni a lelkész- és a hittanárképzés jeles ügyét.

Kerületi Missziói Nap

2009. május 23-án, szombaton Kerületi Missziói Nap lesz Kondoroson. Mindhárom egyházkerület ezen a napon tartja ezt a jeles alkalmat, s már előre jelezzük, hogy tekintettel a földrajzi közelségre, a megszokott jelentős létszámunknál is többen mehetünk. Tavaly Hartán volt egy nagyon építő, kellemes missziói nap. Igény esetén buszszervezés is lehetséges.

265 éves Orosháza

Egyházközségünkben már hagyomány, hogy településünk megalapításának évfordulójáról minden esztendőben megemlékezik az április 24-éhez legközelebb eső vasárnapon, amikor az istentiszteleti ígéhirdetés tartalmát is meghatározza ez az esemény, illetve a templomkert emlékparkjában két újabb emlékkö-

vet helyezünk el: egy helyi lelkész és egy tanító emlékére, akiknek életművét Koszorusz Oszkár helytörténész az istentiszteletet követően foglalja össze.

Az is hagyománynak tekinthető, hogy az idén 80 esztendőős Orosházi Fúvószenekar K. Tóth László karnagy vezetésével igyekszik az emléknapot ünnepélyesebbé tenni. Idén, a 265. évforduló alkalmával április 23-án, csütörtökön, 19.00 órai kezdettel toronyzenét adnak, illetve április 24-én, 18.00 órától a templomban ünnepi koncertjükre kerül sor.

Az Orosháza Fesztivál előzetese

Ella István orgonaművész koncertjére kerül sor 2009. június 25-én, vasárnap, 19.30 órakor, s egy hétre rá, július 5-én, vasárnap, 20.00 órai kezdettel Tolcsvay László „Magyar Mise” című művének előadása lesz templomunkban. Mindkét alkalomra jegyek vásárlását időben biztosítjuk.

Állandó alkalmaink

Hetente:

– Minden vasárnap 9.00 órai kezdettel gyermek-istentisztelet (köszönet a Sámuel csoport tagjainak a sok és lelkes segítségért).

– Minden vasárnap 10.00 órakor ünnepet megszentelő istentisztelet a 3. parancsolat szerint. (Böjtben minden vasárnap ünnepeljük az Úr szent vacsoráját, év közben minden hónap első vasárnapján.)

– Minden vasárnap este (téli időszámítás szerint 17.00, nyári szerint 18.00 órakor) elcsendesedés Isten igéjét hallgatva.

– Minden kedden és pénteken reggel 8.00 órai kezdettel reggeli áhítat.

– Minden kedden 16.00 órakor bibliaóra a nyugdíjasklubban.

– Minden szerdán 17.00, illetve 18.00 órakor bibliaóra a gyülekezeti teremben.

– Minden csütörtökön 17.00, illetve 18.00 órai kezdettel istentisztelet.

– Minden szombaton 18.00 órai kezdettel ifjúsági bibliaóra az ifjúsági lakásban.

Havonta:

– Minden második csütörtök este istentisztelet után férfiak közössége.

– Minden harmadik csütörtöki istentisztelet úrvacsorai alkalom is.

– Minden hónap első keddjén 14.00 órakor bibliaóra a Teréz utcai idősek otthonában.

– Minden hónap első csütörtökön 14.00 órakor bibliaóra az Ezüst Fenyő idősek otthonában.

– Megbeszélés szerint bibliaóra vagy istentisztelet Pustaszőlősen.

– Minden hónap első keddjén presbiteri és képviselő-testületi bibliaóra 17.00, illetve 18.00 órai kezdettel.

2009. tavaszi programjaink a leánygyülekezetekben

Rendszeres alkalmak:

- Szentetornyán minden vasárnap 8.30 órakor tartunk istentiszteletet, a hónap első vasárnapján úrvacsoraosztással.
- Rákóczi-telepen minden vasárnap 10.00 órakor istentisztelet, a hónap első vasárnapján itt is úrvacsoraosztással.
- Kardoskúton minden vasárnap 14.00 órakor istentisztelet, kivéve a hónap első vasárnapját, mivel olyankor református istentisztelet van. Minden hónap harmadik vasárnapján úrvacsoraosztással is várjuk a testvéreket.

Kiemelkedő alkalmak:

- Szentetornyán és Rákóczi-telepen: április 5-én passióelőadás.
- Kardoskúton május 24-én Hősök Napja.
- Rákóczi-telepen május 31-én pünkösdi koncert.

Bibliaórák:

- március 16-án Rákóczi-telepen, a gyülekezeti teremben 17.00 órakor;
- március 17-én Szabóné Etelkánál 16.30 órakor;
- március 23-án Petrilláéknál 17.00 órakor;
- március 24-én Kardoskúton családoknál;
- március 30-án Rákóczi-telepen, a gyülekezeti teremben 17.00 órakor;
- március 31-én Szabóné Etelkánál 16.30 órakor.

Passiópróbák: március 21-én és április 4-én.

Kézműves-foglalkozások: március 14-én, március 28-án.

LACZKI JÁNOS

– Minden hónap utolsó hétfőjén 16.00 órai kezdettel a diakóniai csoport tartja megbeszélését.

Passió hete:

– április 5–11. és feltámadás ünnepe: április 12–13.

– virágvasárnap, április 5.: az Úr Jézus számárháton bevonul Jeruzsálembe, és ezzel megkezdődik a nagyhét.

– nagyhéten április 7-től, kedd estétől kezdődően minden este tartunk igei alkalmat. Április 7-én, kedden a hónap első keddjén 18.00 órakor a nagyhét eseményeit követjük. Szerdán, április 8-án, 18.00 órai kezdettel a megszokott bibliaórai időben folytatjuk ezt.

– nagycsütörtökön, április 9-én, 18.00 órakor az úrvacsora szereztesének ün-

nepi istentisztelete, e szentség ünneplése.

– nagypénteken, április 10-én, 10.00 órakor istentisztelet Jézus kereszthalálának emlékére az úrvacsora szentségének ünneplésével, 18.00 órakor passióelőadás iskolásaink szolgálatával.

– nagyszombaton, április 11-én esti elcsendesedés 18.00 órai kezdettel. Teljes liturgiájú istentisztelet a gyülekezeti teremben.

– feltámadás ünnepe (hagyományosan húsvét) április 12-én, vasárnap 10.00 órai kezdettel és április 13-án, hétfőn 10.00 órai kezdettel. Mindkét alkalommal ünnepeljük az úrvacsora szentségét.

RIBÁR JÁNOS

BÁNKINÉ RÉVÉSZ ADRIENN (Babazene)

„Nem vagy egyedül”

„Nem alakíthatjuk gyermekeinket olyanra, amilyennek szeretnénk. Úgy kell elfogadnunk és szeretniünk őket, ahogy Isten adta.”
[Goethe]

A Magyar Ökumenikus Segélyszervezet 2007 szeptemberében indította el támogató szolgáltatásait Miskolcon, Szolnokon, Orosházán, a családok átmeneti otthonaiban. Ezek a szolgáltatások a „Nem vagy egyedül” című dán projektnek köszönhetően valósulhattak meg az adott intézményekben, kiterjesztve a szolgáltatásokat a város és a kistérség hátrányos helyzetű lakosaira is. A pályázat célkitűzése ezen családok gazdasági és társadalmi életkilátásainak javítása, az aktuális élethelyzetek megoldásához szükséges szociális készségeik erősítése, a hatékony kríziskezelés biztosítása, valamint a munkanélküliek munkaerő-piaci reintegrációjának támogatása.

Az orosházi intézményben működő krízisambulancia a nyitás óta eltelt időszakban több mint kilencszáz gyermeket és felnőttét látott el.

Nagyon sokan igénybe veszik a szolgáltatások közül az ingyenes jogi és pszichológiai tanácsadást. A pszichológus segít feldolgozni a különböző traumákat, megerősíteni a meggyengült családstruktúrát, megtanítna a családokat, hogyan dolgozhatnak együtt egy közös cél érdekében. A jogász segítséget nyújt bírósági eljárásokban, rendőrségi vagy bírósági feljelentéseknél, válásoknál, gyermek-elhelyezési és munkaiügyi problémák megoldásában.

A szociális munkások a szociális munka eszközeivel támogatják a családokat gondjaik megoldásában. A fejlesztőpedagógus a hozzá forduló családok gyermekeinek részkapességeit méri fel, és a továbbiakban a hiányosságokat fejleszti.

Egy pályázatnak köszönhetően az intézmény úgynevezett „kiléptetőházakat” tudott vásárolni, egyet Pusztaföldváron, egyet Orosházán. A „félutas ház” célja, hogy a családokat támogassa szociális státuszuk visszaállításában úgy, hogy 1-5 éves lakhatást biztosít nekik.

Mindkét kiléptetőházunkba megtörtént a családok kiköltözése, akik sikeresen beilleszkedtek a helyi közösségbe. Összehasonlítva a bérlakásban élőkkel elmondható, hogy a helyes életviteli szokások kialakításában sikeresebbek azok a

Ilovsky Béláné festő kiállítás-megnyitója

*Tisztelt Evangélikus Gyülekezet!
Vendégeink! Kedves Irénke Néni!*

A György Vilmos Evangélikus Szeretetszolgálat által szervezett kiállításon szeretettel köszöntöm mindnyájukat, az istentiszteletről jövőket, és azokat is, akik erre a bemutatóra érkeztek. Megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm Ilovsky Béláné Irénke néni, aki nem titkolja, hamarosan 92 éves. Két esztendővel ezelőtt, a felújított Művészetek Házában volt gyűjteményes kiállítása, zsúfolásig megtelt az egykori zsinagóga. Ma is örömmel mondhatjuk, sokan vagyunk. Szereti Irénke néni a város lakossága és Irénke néni is hűséges Orosházához, az orosháziakhoz, egész életét közöttünk töltötte el.

Most Ilovsky Béláné 25 olajfestményében gyönyörködhetünk. Mások talán észre sem veszik környezetünk szépségét, míg Irénke néni a mindennapi élet kellékeit művészi színvonalra emeli alkotásain.

Tudjuk, nagy várákozással és szeretettel készült a mai bemutatkozásra. Mikor elfogadta a felkérést az evangélikus gyülekezeti házból rendezendő kiállítására, három bibliai témájú festménnyel gazdagította életművét. Mindhárom ihletője Márk evangéliuma. A legnagyobb méretű festmény címe: *Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket...* és a mellette elhelyezett alkotás is, a *Jézus megáldja a gyermekeket*, Márk evangéliuma 10. fejezetében, a *Jézus lecsendesíti a tengert* pedig a 4. fejezetben van megírva.

Előszeretettel fest csendéleteket is. Virágcsendéleteiben olyan apró részleteket tár fel, amit a felületes szemlélő észre sem vesz. Tudja, mikor milyen virág bont szirmot, mikor tarkállanak a mezei virágok,

milyen virág meddig él. Csendéletei dekoratívak, tekintsük meg itt, fő helyen a *Napraforgók* című képét; az *Orgonacsokor*, *Árvácskák*, *Nagyalföldi vidám pipacsok*, mind-mind harmóniát sugároznak. A vörös, a barna, a sárga, a lila színek játékával nyugöz le bennünket. Említést érdemel az *A mi mindennapi kenyérünk* című alkotás is, ami szépen megkomponált munka. Csak akkor hagyja abba a festést, ha már minden részletet tökéletesen kidolgozott.

Élénk varázsolja a természet szépségeit, tájképei is egyre erőteljesebbek. Tekintsük meg a *Csendes alkonyi táj* című festményét, mintha vörös láng lobogna a képen. Mindig előre megtervezi a kompozíciót, hova helyezi a kép súlypontját, azután aprólékos gondossággal adja vissza, amit lát.

A tavasz a növekedés ideje, lombosodnak a fák, szirmot bontanak a mezei virágok, új élet sarjad. Hangulatos képeiről a tavasz lehelete árad. Ezt sugározzák a *Körös-parti részlet*, illetve a *Megnyugvás* és a *Naplemente* című képei.

A színekben igen gazdag ősz is előszeretettel ábrázolja, a különböző fák színpompás leveleit, így az *Őszi alkony* és az *Őszi levelek* című képein. Mindennél ügyel a részletekre, az élénk színű lom-

bokra. Mondják, a téli időszak ábrázolása, a hó és a nap együttes megjelenítése a tájképen biztos siker. Azt hiszem, *Az udvarunk télen*, valamint a kisebb méretű *Tél* című munkája alátámasztja ezt.

Irénke néni sokáig tanyán élt, szereti az állatokat, a madarakat. Derűs alkotása a *Tavaszi váró* egyedüli madarat ábrázol, a *Ludaim* szintén a régi emlékeket idézi, a *Ketten együtt*, *vidáman* című festménye pedig a lovakhoz való ragaszkodását jelzi.

Igyekszik az őt körülvevő világ lényegének megragadására, a látvány minél teljesebb kifejezésére. Nem elégszik meg a szolgai másolással, minden képe szubjektív vallomás, önkifejezés, bemutatva, hogyan tükröződik tudatában a látvány.

Korán megismerkedett a szakma alapjaival. Pontosan 83 éve, 1926-ban Sass Ferenc tanító bácsi, a Táncsics utcai evangélikus elemi iskola harmadikos tanulója közül egyedül az ő, Csizmadia Irénke rajzát küldte el egy budapesti gyermekrajz-kiállításra. Ez volt az első „képzőművészeti” sikere. Aztán a polgári iskola elvégzése után Incze Ilona rajztanárnő javasolta, menjen Budapestre, folytasson művészeti tanulmányokat. Szülei nem engedték el egyedül a 14 éves lányt, otthon maradt a tanyán. Belenyugodott sorsába.

1938 augusztusában házasságot kötött Ilovsky Bélával, itt az evangélikus templomban, 1939-ben pedig megszületett egyetlen fiuk, Béla.

Az 1942-es ár- és belvíz elöntötte házukat, a Kristó téglagyár szomszédságában fekvő Ilovsky tanyán fogadták be őket a szülők.

Újra festeni kezdett Irénke néni, sokszor éjjel 2-ig, közben férje pedig hangosan olvasta a magyar klasszikusok regényeit: Jókait, Mikszáthot, Gárdonyit, Móricz Zsigmondot és mások írásait.

családok, akik kiléptetőházban élnek, ugyanis a környezetnek, szomszédságnak nagyon nagy szerepe van az életmód, életvitel formálásában.

A szociális fórumoknak, konferenciáknak, kerekasztal-beszélgetéseknek, egyházi segítségnek, médiának köszönhetően kistérségi szinten nagy ismerettségnek örvendhetünk. A partnerszervezetekkel való jó együttműködés szintén a sikert jelzi. Az alultáplált gyermekek felkutatásában és megsegítésében, illetve a gyermekek tanulmányainak, hiányzásainak nyomon követésében kiemelt part-

ner az iskola és az óvoda. A fejlesztésre, pszichológusra szoruló gyermekek esetében szintén.

A krízisambulancia tevékenységének köszönhetően sok száz gyermeknek, illetve szüleiknek tudtunk segíteni. Ismertségünknek köszönhetően karácsony környékén rengeteg adományt kaptunk cégektől, magánemberektől, amelyekkel újabb családokat tudtunk megsegíteni. Partnerszervezeteink segítségével a dán ruhaadományokból 1200 gyermek és 300 felnőtt részesült.

Mindezek mellett sikernek tekintünk

minden kis előrelépést egy-egy család életében, pl. munkahelyi elhelyezkedést, egy-egy sikeres talpra állást, a karácsonyi ünnepségünkön részt vevők nagy számát, a sok karácsonyi üdvözlötlet mindazoktól, akik nem felejtették el az intézménytől kapott segítséget.

Munkánk nem könnyű, magas fokú empátia szükséges hozzá, hogy átérizzük embertársaink problémáit, és ezeken szeretettel, megbecsüléssel, szakszerűen igyekezzünk segíteni.

A CSAÓ munkatársai

☞ 1944. október 6-án a második világháború elérte Orosházát. A szovjet csapatok megszállták az ő tanyájukat is, fosztogatnak, elvitték négy gyönyörű lovukat. Valami addig soha nem érzett fájdalom lett úrrá rajtuk. Irénke néni is összeroppant. Letette az ecsetet. Úgy érezte, végleg. A dr. Kiss A. Sándor szerkesztette: *Mi, orosháziak III.* kötetből Irénke néni visszaemlékezésének egy sorát idézem: „... ez a rendszer gondolkodás nélkül tette tönkre a sokmillió becsületes, szorgalmas ember életét”. Küzdelmes évtizedek következtek, a negyvenes évek második fele, az ötvenes és a hatvanas évek.

1977-ben férje elérte a nyugdíjkorhatárt, kicsit normalizálódtak a viszonyok, Irénke néni 33 év kihagyás után ismét festeni kezdett. 60 évesen! Megismerkedett az orosházi festőkkel, s mint írja: „*azt csináltam, amit annyira szeretek még ma is.*

Festhettem!” Szorgalmasan képezte magát, igyekezett pótolni az elvesztett időt.

Az 1980-as években jöttek az alkotótáborok: Gárdony, Lovasberény, Zomba, majd itt Orosházán és Gyopároson többször is. 1990-ben az orosházi festőkkel eljutott Spanyolországba, az innen elszármazott fotóművész, Müller Miklós meghívására, majd 1995-ben Hollandiába, azután Aradra is. Felejthetetlen élményeket szerzett. Festményei sok nyugat európai lakást díszítenek, vásároltak tőle amerikaiak és újjélandiak is. Az 1980-as évektől jöttek a csoportos és az egyéni kiállítások, itthon és külföldön. Az elismerések sem maradtak el. Több kitüntetés mellett büszke arra, hogy 2006-ban az Orosháza Város Kultúrájáért elismerést vehette át, majd 2008-ban a Magyar Kultúra Napján kapott egy újabb kitüntetést.

Befejezésül ismét Irénke néni megha-

tó sorait idézem: „*Amíg meglátom a szépet és ecsetet foghatok a kezembe, hogy megörökítek, és a férjem is itt lesz mellettem és együtt örülhetünk minden új festménynek, addig élek!”*

Szívből kívánjuk, hogy még sokáig tessék élni és festeni! Béla bácsinak, aki 96 éves, és 71 éve házasság, köszöntésünket küldjük és egészséget kívánunk a fiatalokkal, az unokával, a dédunokákkal, a család tagjaival együtt, akik mindnyájan szeretettel veszik körül.

Kedves Vendégek! Ilovszky Béláné kiállítását ezzel megnyitom, gyönyörködjenek festményeiben! Köszönöm figyelmüket!

(Elhangzott 2009. február 15-én, Orosháza, evangélikus gyülekezeti ház)

KOSZORÚS OSZKÁR

Szalagavató 2009 – Igazgatói beszéd

*Tisztelt Vendégeink!
Kedves Szalagtűzésre Váró
12.-es Diákjaink!*

Hogy múlik az idő! Mi felnőttek, szülők, nevelők önkéntelenül ezzel a már-már közhelynek tűnő felkiáltással, gondolattal nézünk rátok, végzős diákokra ezekben az ünnepi pillanatokban.

Nevelőiteknek – az óvónőktől kezdve a tanítóig, a középiskolás tanáraitokig – mindannyiunknak eszünkbe jutnak a kisgyermekarcok, egy-egy esemény, s önkéntelenül hasonlítunk, emlékezünk, idézünk.

Ti, akik számára lassabban pereg az idő homokja – sok minden lassítja: egy-egy kínosan lassúnak tűnő számonkérés és dolgozat vagy éppen tanítási óra – ti hogyan gondoljátok?

Ötödikesek voltatok, amikor először láttátok a szalagavató főpróbáját. Akkor még ábrándozásnak tűnt a gondolat: vajon én milyen ruhában leszek, milyen frizurát csináltatok, milyen műsorral lépek majd fel.

Számotokra ez volt a legfontosabb. Most megvalósult az álom. Itt vagytok ünnepi megjelenéssel. Mégiscsak gyorsan elszaladt az idő. Vajon most is ez a legfontosabb? Hogy múlik az idő?

Itt álljunk meg egy kicsit nyelvészkedni. Csodálatos a mi magyar anyanyelvünk. Erre a jelenlegi helyzetre két kifejezést szoktunk használni: „múlik” vagy „telik” az idő. Nem mindegy, hogy melyik kifejezés igaz ránk most. Ha csak úgy elmúlt a mögöttünk hagyott 12, 6 vagy 4

esztendő, akkor bizony sok hiábavaló percet, órát, napot töltöttünk együtt. Sok a kihagyott lehetőség, az elmulasztott feladat. Bizony – önkritikusan – ilyen diákok is vannak közöttetek. Ha viszont értelmesen teltek az évek, elmondhatjuk, hogy hasznosan eltöltött időszak volt – értelemben, lelkiekben gyarapodtatok. Hála Istennek, legtöbben ilyen múltat tudhattok magatok mögött.

Érdekes és különleges alkalom a szalagavató ünnepség. Még semmi sincs lezárva, még úgy lehet számot vetni az elmúlt időszakokkal, hogy lehet ez akár fordulópont is a végső lezárás előtt. Ki-kéi eldöntheti, hogy mi van mögötte: elmúltak vagy eltelték számára a mögöttünk hagyott évek. A következő időszakot pedig lehet eszerint tervezni és megtölteni számotokra hasznos cselekedettel úgy, hogy év végén ne legyen senkiben az elmulasztott és kihagyott lehetőség csalódottsága.

Kedves Végzős Diákok!

Elárulok egy titkot. Napjaink vizsgarendszerében nem nehéz érettségit szerezeni. Kettesre érettségizni akár kevés tanulással is lehet, persze azért érhetnek

meglepetések bárkit. De jól érettségizni, kiváló eredménnyel egyetemre kerülni és ott megfelelő alapokkal helytállni nagyon nehéz. Egyáltalán: az életben helytállni, biztos megélhetést szerezni sem könnyű. Ez utóbbi legyen számotokra a cél, ezért küzdjétek az előttünk álló időszakban.

De most, ma este legyetek felhőtlenül boldogok, élvezétek az örökké emlékezetes pillanatok. Ezt kívánják azok is, akik üdvözléssel gondoltak rátok: Musztafáné Györgyike néni, iskolánk egykori tanítója, a Táncsics Gimnázium igazgatója és nevelői közössége, az orosházi általános iskolák igazgatója tantestületével együtt és az orosházi önkormányzat kulturális osztálya.

Gondoljatok hálával szüleitekre, köszönjétek meg az anyagi áldozatot is, mellyel lehetővé tették számotokra a méltó ünneplést. Gondoljatok osztályfőnökeitekre, akik segítettek a felkészülésben, a szervezésben, és most veletek együtt izgulnak, hogy minden sikerüljön. Én is izgulok értetek és szívből kívánom, hogy töltsük együtt a mai alkalmat úgy, hogy mindannyiunk számára szép emlék maradjon.

*Kedves Vendégeink, Szülők,
Hozzátartozók!*

Az iskola közössége és a szalagtűzésre váró 12.-es diákok nevében is kívánok mindenkinek szép estét, kikapcsolódást, kellemes időtöltést.

JANTOS ISTVÁNNÉ
igazgató

A szalagavató egy végzős diák szemével

Mindig fájdalmas dolog az elválás. Főleg 12 év elteltével, amelyet jón, rosszban együtt töltöttünk. A szalagavató a búcsúzás első jele, amely felhívja a figyelmünket arra, hogy ez az utolsó évünk az intézményben, és hogy néhány hónapon belül életünk eddigi legfontosabb vizsgája, az érettségi következik.

A szalagavató egy olyan nap, amit soha nem felejt el az ember. A mi napunk 2009. február 7-e volt, amire hetekig készültünk. A díszterem telis-tele lett rokonokkal, ismerősökkel, tanárokkal és barátokkal. Az öltözőkben már egy órával a rendezvény előtt zsongott az élet. Izguló végzősök futkároztak fel és alá a folyosón, egészen addig, míg el nem jött a nagy pillanat.

Bevonultunk a díszterembe és helyet foglaltuk, majd megkezdődött a program a köszöntésekkel. Az igazgatónő, Jantos Istvánné tartotta meg először ünnepi be-

szédét. Megemlékezett az első szalagavatóról, amit mi 5. osztályos kisdíákként nézhettünk végig, majd párhuzamot vont az akkori gyermekek és a mostani ifjú felnőttek között. Az igazgatónő szavai után Kopf András iskolalalelkész tartott áhítatot. A lelkész úr csiszolatlan gyémántoknak, illetve útrakész fiatal felnőtteknek nevezett minket.

A köszöntések után a szalagtűzés következett. A 11. évfolyamosok adták át a szalagot, amely azt jelképezi, hogy utolsó gimnáziumi évünkhöz érkeztünk, és elég érettek vagyunk már az érettségi vizsga letételéhez.

A szalagtűzés meghatározó pillanatait a videóink és a műsoraink követték. Először a 12/4 videója került levetítésre, ezután adta elő táncos műsorát az osztály. Ezt követően a 12/6 videója következett, majd western hangulatot varázsoltunk műsorunkkal a díszterembe.

A program a közös éneklésünkkel folytatódott, amely során egy egyházi és egy világi énekkel örvendeztettük meg a közönséget.

Később az első maturandus osztály ajándékát vehettük át, egy kendőt, amely jelképezi, hogy nemsokára mi is az öregdiákok népes táborába tartozunk majd. Ez a kendő egyben egy indíttatás arra, hogy létrehozzák az öregdiákok szövetségét, amely rendezvényeket fog szervezni az öregdiákok számára, hogy soha ne felejtsek, illetve egykoron mi se felejtjük majd el, hogy honnan jöttünk és hogy mennyi mindent köszönhetünk ennek az iskolának.

A szalagavatót bál zárta, amelynek a nyitótáncát, a keringőt mi adtuk elő. A bál hajnalig tartott és ennek az estének az emléke számunkra örök élmény marad.

NAGY OLGA 12/6

A 12. osztályosok beszéde

*Kedves Szüleink, Tanáraink,
Vendégeink! Kedves Diáktársaink!*

Engedjék meg, hogy a mai ünnepi alkalmat egy versrészlettel kezdjem:

*„Holnappal ne törődj, messze ne álmodozz,
Légy víg, légy okos; míg lehet, élj és örülj!”*

Az elmúlt években mindent megtettünk azért, hogy megfeleljünk Berzsenyi idézett felszólításának. Igyekeztünk kibújni a szülői és tanári szigor alól. Bizonyítani akartuk: meg tudunk állni a saját lábunkon, nem kell segítség, egyedül is el tudjuk dönteni mi a jó és helyes. Mára már úgy érzem, mindannyian felismertük ennek az ellenkezőjét: tehát igenis szükségünk van az Önök támogatására, segítségére, hogy eligazodjunk a mindennapokban.

*„Ifjúságom, e zöld vadont
szabadnak hittem és öröknek
és most könnyezve hallgatom,
a száraz ágak hogy zörögnek.”*

Az élet múlandósága életünk egyik legalapvetőbb tapasztalata. Erre mutat rá József Attila most idézett gondolata is. A múlandóságra azonban csak akkor esz-

mélünk rá, ha annak valami kézzel fogható jele van, mint most a szalagavatónak, s később a ballagásnak.

E tanév végén lezárjuk gimnáziumi éveink időszakát, ami alatt oly sok emlékek gazdagodtak. Új emberekkel ismerkedtünk meg és barátkoztunk össze. Részesei lettünk egymás életének, mindennapjainak. Emlékszem az órák utáni örömteli együttlétekre, a véget nem érő

beszélgetésekre a barátokkal és az átvirrasztott éjszakákra az osztálykirándulásokon, az Operába, a Nemzeti Színházba vezető út élményeire, a DÖK-napok víg perceire, a Móricka-bál mókáira, a klubban eltöltött délutánokra, a csendesnapok meghittségére. Gazdag tehát a múltban átélt élmények sora, s ez kiegészül a mai este felemelő eseményével: a szalagtűzéssel.

Diáktársaink hamarosan mellünkre tűzik a szalagot, mely jelképe annak, hogy viselői már nem sokáig élvezik az e falak adta biztonságot, védelmet. Fél év elteltével új környezetben kell helytállnunk, de bízunk abban, hogy sikerülni fog, hiszen Önöktől, kedves nevelőink, megkaptunk minden alapot ehhez. Igyekeztek a jó és helyes útra terelni bennünket, s megértetni velünk: aki nem vet, az nem is arat. Számunkra hamarosan elérkezik az aratás ideje, s le kell aratnunk azt a búzatáblát, melyet hosszú évek alatt az Önök vezetésével bevetettünk.

Azzal, hogy egyházi iskolába jártunk, nagy felelősség hárul ránk, hiszen a mai közömbös, érdektelen világban bizonyosságot kell tennünk arról, hogy a keresztény értékek megőrzésével egy élhetőbb világot teremthetünk.

Bízom abban, hogy Isten segítségével lesz elég kitartásunk célunk eléréséhez! Végül – társaim nevében is – egy Márai-idézett köszönöm meg áldozatos munkájukat:

*„... mely nem vár jutalmat, sem babért,
sem utókort.
Csak éppen megtörténik veled, ha nem térsz
ki előle,
s nem törődsz sorsával sem.
Csak a fáradság a tiéd, a verejték, az áldozat”.*

A Magyar Kultúra Napja

„Volt egyszer egy ember, aki az ő háza udvarán oszlopot épített az ő Istenének. De az oszlopot nem márványból faragta, nem kőből építette, hanem ezer meg ezer apró, csillámló homokszemcséből, és a homokszemcséket köddel kötötte össze. És az emberek, akik arra járva látták, nevettek rajta és azt mondták: bolond. De az oszlop csak épült, egyre épült, mert az ember hittel a szívében építette az ő Istenének.

Amikor az oszlop készen állott, az emberek még mindig nevettek és azt mondták: majd a legelső szél összedönti!

Jött az első szél, és nem döntötte össze. Jött a második szél, és az sem döntötte össze. Akárhány szél jött, egyik sem döntötte össze, hanem mindegyik szépen kikerülte az oszlopot, amely hittel épült.

Az emberek, akik ezt látták, csodálkozva összesúgtak, és azt mondták: varázsló. Egy napon berohantak az udvarára és ledöntötték az ő oszlopát. Az ember nem szitkozódott és nem sírt, hanem kiment megint az ő udvarára, és hittel a szívében kezdett új oszlopot építeni az ő Istenének.”

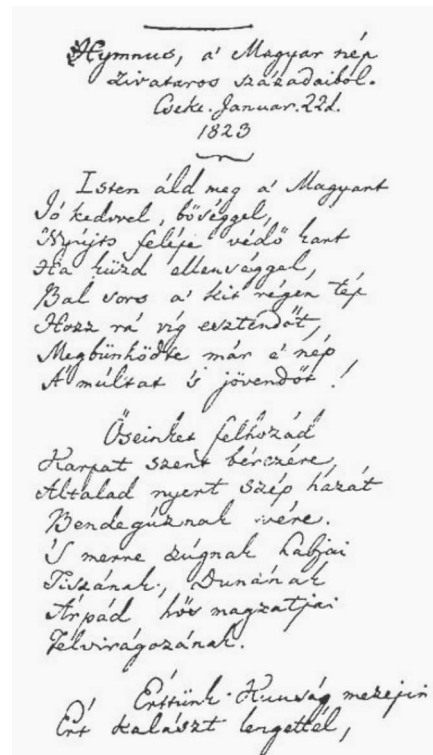
Ha van értelme egy olyan ünnepnek, mint a Magyar Kultúra Napja, az csak az lehet, hogy elmondjunk egy imát a magyar kultúráért. Egy olyan imát, amely számba veszi az elmúltakat, megtervezi az eljövendőt és a beteljesedéshez kéri Isten áldását. S ez az ima nem más, mint Kölcsey Ferenc Himnusza, melyet 1823. január 22-én fejezett be Szatmárcsékén, s amellyel áldást kér minden egyes magyarra, határon innen és határon túl. Mélyen átélte történelmi múltunk viharos eseményeit, és szenvedélyes szabadságszeretettel szólaltatta meg a jobb jövő vágyát, az egész magyarság sóvárgását. Ezért válhatott a Himnusz az egész nemzet énekévé. Ennek emlékére 1989-től január 22-én ünnepeljük a Magyar Kultúra Napját.

Wass Albert 1926-ban leírt bevezető szavai találóan fejezik ki a szellemi élet örökös küzdelmének lényegét. Így ír még: „Számomra a kultúráról, Lélekről, építőkről beszélni egyet jelent. Ahogyan az irodalom művelhet teológiát, ugyanúgy a teológia is szólhat a költészet nyelvén anélkül, hogy bármit is veszítene eredetiségéből.

Hiszem, hogy végig lehet dolgozni

egy emberöltőt – akár csavarkészítő sztergapad mellett – úgy is, hogy minden egyes elkészült csavar egy költemény, s hogy munkája közben emberségében kiteljesedjék az alkotó.”

A kultúra eredeti jelentésében ott rejlik a latin „művelni” szó, mégpedig a maga teljességében: az embernek, hogy igazán ember lehessen, folytonosan művelnie kell magát. Minden elolvasott könyvvel, meghallgatott zeneművel, megtekintett képzőművészeti alkotással többé válva, gazdagodva, új, teljesebb szellemi lényvé válik.

De tulajdonképpen, kit nevezhetünk a kultúra művelőjének? Nem a hangos vezetők, nem is az üres szólamok pufogatóit, hanem a mélyépítőket, a látók csapatát, a megtartókat és a megerősítőket. A kultúra és nyelv, az identitástudat és a nemzettudat elválaszthatatlanok egymástól!

A magyar kultúra életünk érdekében kifejtett cselekvés és nemzeti azonosságtudat egyszerre. A kulturális hagyomány és érték – amelyet történelmünk során létrehoztunk – ad igazolást fennmaradásunkhoz. Ebben a folyamatban nemeseedett kultúránk, őrizte meg a falvak hagyományát, a nép ajkán születő dalokat, a keze által formált eszközöket, s mindezek előtt talán a legfontosabbat, az anyanyelvet, amely egyformán szól minden-

kihez, s amelynek megkülönböztetett szerep jutott.

A kultúra forrása a becsület és tisztesség, az Istenes élet, melynek mércéje a fejlődés és haladás.

Épül-e az oszlop, a Templom családjainkban és társadalmunkban? Tegyük fel a kérdést magunkban! Mely csoportba tartozom: az építőkhöz vagy pedig a rombolókhöz?

A Magyar Kultúra Napja akkor válik igazi ünneppé, ha feladataink jegyében számvetést készítünk, vagy legalábbis kijelöljük – ki-ki önmagában –, hogy milyen módon kell a ránk hagyott kulturális örökségünkkel felelősséggel bánni.

S ezt kell továbbadnunk az utánunk következő nemzedéknek, nyomatékosan tanítani és ismételten hangsúlyozva, hogy mely értékeket kell társadalmi alaponormává tenni! Nekünk kell az értékes mintát felmutatni: a kultúra értékeit becsülni, a törvény szerint élni és tanulságait érvényesíteni. Mert ez a kultúra nemcsak tudást, műveltséget hordoz, hanem erkölcsöt is.

Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredek hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének, felmússuk és továbbadjuk a múltunkat idéző tárgyi és szellemi értékeinket.

Ez az a nap, amikor főhajtással emlékezhetünk meg legfontosabb közös kincsünkről, arról, amely jelzőjét és minősítését adhatja létünknek, arról, amely megkülönböztet bennünket más népektől. Ahogy Füst Milán írja „A magyarokhoz” című versében:

„Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok
S azt meg kell védened. Hallgass reám. Egy láthatatlan lángolás
Teremté meg e nagy világot s benned az lobog. Mert neked is van lángod:
Szent e nyelv! S több kincsed nincs neked!
Oly csodás nyelv a magyar. Révület fog el, ha rá gondolkodol is.
Ne hagyj tehát, hogy elmerüljön, visszassüllyedjen a ködbe,
melyből származott

(A Magyar Kultúra Napján, 2009. január 21-én, az iskolában elhangzott rádiós megemlékezés anyaga.)

KONCSEK ÁRPÁDNÉ
magyartanár

Kölcsey-verseny

Iskolánk immár hetedik alkalommal rendezte meg január 23-án – a *Magyar Kultúra Napja* előtt tisztelegve – a Kölcsey Versmondó- és Népdaléneklési Versenyt az ország összes evangélikus, valamint orosházi és környékbeli diákja számára. A versmondó- és énekversenyhez kapcsolódóan – a hagyományokhoz híven – egy rajzpályázatot is meghirdettünk. A szavalóversenyre és a rajzpályázatra a 7–12. osztályos tanulók, az énekversenyre pedig az 5–12. osztályos tanulók jelentkezését vártuk.

A szavalóversenyen a kötelező vers Kölcsey Ferenc *Himnusza* volt. A szabadon választott verssel a Kazinczy-évhez kívántunk kapcsolódni, így egy, az *anyanyelvről* szóló vers tolmácsolása volt a tanulók feladata.

Az énekesek kötelező dala I. kategóriában (5–6. osztály) a *Repülj madár, repülj*; II. kategóriában (7–8. osztály) az *Az, hol én elmenyek*; III. kategóriában (9–12. osztály) a *Bús a kis gerlice madár* című művek előadása volt.

A rajzpályázaton a tanulók egy Himnusz-illusztrációval vagy egy, a Kazinczy-évhez kapcsolódó plakát tervezésével indulhattak. A beküldött munkákat iskolánk dísztermében tekinthették meg az érdeklődők.

Az ének- és szavalóversenyre összesen 57 diák jelentkezett, a rajzpályázatra 61 tanuló küldte el munkáját.

Az iskola igazgatójának, Jantos Istvánnak köszöntő szavai után kezdetét vette a verseny, mely igen felemelő pillanatokat tartogatott a hallgatóságoknak. A szép szavak és éneklések után az eredményhirdetés izgalmas percei következtek. A versenyzők teljesítményét a zsűrielnökök minősítették. A szavalók 7–8. osztályos kategóriájában Vetésiné Petrányi Erzsébet (a Kossuth Lajos Központi Oktatási Intézmény nyugalmazott magyartanára), a 9–12. osztályos kategóriában Varga Zoltán (a Magyar Rádió munkatársa); az éneklők 5–12. osztályos kategóriájában Kákay István (a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának igazgatója) értékelt. A képzőművészeti alkotásokat Celuskáné Csepregi Alícia (iskolánk tanára) és Mezei Fehér Judit kulturális tervező, rajztanár minősítette.

Eredmények versmondás kategóriában

7–8. osztályos korcsoport:

I. díj: Borka Balázs (Deák Téri Evangélikus Gimnázium, Budapest; felkészítő tanára: Őze Sándorné)

II. díj: Fülöp Sarolta (Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium; felkészítő tanára: Kliment Zsuzsanna)

III. díj: Fekete Zoltán (Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ, Győr; felkészítő tanára: Ottné Kazsóki Judit)

Az Evangélikus Pedagógiai Központ különdíja: Lövei Mercedesz (Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium; felkészítő tanára: Csomor Józsefné)

Az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium különdíja: Frank Evelin (Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád; felkészítő tanára: Unti Judit)

9–10. osztályos korcsoport:

I. díj: Szabó Zoltán (Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád; felkészítő tanára: Kutnyánszkiné Bacsakai Eszter)

II. díj: Palacsik Kinga (Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimn.; felkészítő tanára: Oláh Rita)

III. díj: Bognár Ildikó (Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium; felkészítő tanára: Kliment Zsuzsanna)

Az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium különdíja: Metál Patrícia (Bersenyi Dániel Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Sopron; felkészítő tanára: Takács Andrea)

A Bonyhádi Evangélikus Egyházközség különdíja: Bereczki Bianka (Táncsics Mihály Gimnázium és Szakközépiskola, Orosháza; felkészítő tanára: Kaczkóné Korim Olga Ramóna)

Az Evangélikus Pedagógiai Központ különdíja: Papp Ákos (Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ, Győr; felkészítő tanára: Ottné Kazsóki Judit)

11–12. osztályos korcsoport:

I. díj: Lakatos Dorina (Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ, Győr; felkész. tanára: Miklósné Jancsó Hanna)

II. díj: Mészáros Bettina (Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád; felkész. tanára: Bognár Cecil)

III. díj: Csizmadia Kristóf (Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimn.; felkészítő tanára: Oláh Rita)

Az Evangélikus Pedagógiai Központ különdíja: Hargitai Renáta (Bersenyi

Dániel Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Sopron; felkészítő tanára: Szendrei Krisztina)

Eredmények ének kategóriában

5–6. osztályos korcsoport:

I. díj: Kárai Zsanett (Orosháza Város Általános Iskolája Vörösmarty Mihály Tagintézmény; felkészítő tanára: Göblyös Miklósné)

II. díj: Bukovinszky Alíz (Benka Gyula Ev. Általános Iskola és Óvoda, Szarvas; felkészítő tanára: Paraszt Attiláné)

III. díj: Andrassy Anna (Deák Téri Evangélikus Gimnázium, Budapest; felkészítő tanára: Kardos Anna)

Az Evangélikus Pedagógiai Központ különdíja: Rózsa Boglárka (Orosháza Város Általános Iskolája Vörösmarty Mihály Tagintézmény; felkészítő tanára: Göblyös Miklósné)

Az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium különdíja: Ungár Rebeka (Deák Téri Evangélikus Gimnázium, Budapest; felkészítő tanára: Kardos Anna)

7–8. osztályos korcsoport:

I. díj: Vági Dóra (Orosháza Város Általános Iskolája Vörösmarty Mihály Tagintézmény; felkészítő tanára: Göblyös Miklósné)

II. díj: Fendrik Gyula (Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium és Kollégium, Bonyhád; felkész. tanára: Stargl Szilvia)

III. díj: Bakos Bettina (Orosháza Város Általános Iskolája József Attila Tagintézmény; felkészítő tanára: Verasztóné Kis Gabriella)

Az Evangélikus Pedagógiai Központ különdíja: Fábíán Sarolta (Deák Téri Evangélikus Gimnázium, Budapest; felkészítő tanára: Kardos Anna)

Az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium különdíja: Gajdán Márta (Orosháza Város Általános Iskolája Vörösmarty Mihály Tagintézmény; felkészítő tanára: Göblyös Miklósné)

9–12. osztályos korcsoport:

I. díj: Mezei Boglárka (Péterfy Sándor Evangélikus Oktatási Központ, Győr; felk. tanára: Módosné Hatvani Zsófia)

II. díj: Markó Anita (Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium, Aszód;

Kedves Szülők, Leendő Első Osztályosok!

„A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme.” [Péld 9,10]

Az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium szeretettel várja a jövő tanév kis elsőseit, a most nagycsoportos óvodásokat.

Az iskolakezdés nagy és egyben csodálatos változás egy gyermek életében. Nagy a szülők felelőssége is, hiszen a lehető legjobbat szeretnék gyermekeiknek. Bizalommal, ugyanakkor izgalommal adják őket kiválasztott iskolájuk nevelőinek kezébe. *A mi iskolánk a város egyetlen egyházi iskolája, s egyben az egyetlen olyan intézmény, ahol első osztálytól érettségiig folyamatos képzés folyik.* A keresztyén értékek elsajátításával és betartásával, szeretetteljes légkörben, a jézusi elvárásoknak megfelelően boldog embereket szeretnénk nevelni. Bízunk abban, hogy az Istenre mutató keresztyén nevelésünk biztos fogódzót nyújt gyermekeink érzelmi fejlődésének útján. Intézményünk ezt a lelki többletet nyújtja diákjainak pedagógusai és lelkészei által. Nálunk, a szeretet iskolájában, minden gyermek egyformán fontos! A neveléssel együtt a minőségi oktatásra is nagy hangsúlyt fektetünk. Hiszünk abban, hogy minden gyermek tehetséges valamiben.

Iskolánkban központi szerepet kap a nyelvoktatás. Angol és német nyelv közül választhatnak a gyermekek. Első osztályban heti 1 órában, játékos formában ismerkednek a nyelvvel. Harmadik osztálytól emelt órászámban tanulnak, melyhez negyedik osztálytól a második idegen nyelv is csatlakozik.

Korszerű számítógépparkunk első osztálytól segíti tanulóinkat a naprakész ismeretek megszerzésében. Az internet segítségével tanórán kívül is lehetőség nyílik tudásuk elmélyítésére.

A tanítási órákon a sikeres életpályához szükséges képességeket fejlesztjük változatos munkaformák alkalmazásával (egyéni, páros és csoportmunka).

Az olvasás- és írástanításban kiemelt szerepe van a cselekvéses tanulásnak. Játékos formában, sok mozgással, a gyermekek fejlettségéhez igazodó tempóban haladunk. Mindent alaposan begyakorlunk. A gyermekek tanulása a tapasztalatszerzésre és az egyéni fejlettséghez igazodó differenciálásra támaszkodik. A beszédtechnika fejlesztésének kiemelt szerepe van. A cél, hogy merjenek és tudjanak beszélni a gyerekek. Az olvasástanulás a gyermek élőbeszédére épül. Lehetőséget teremtünk arra, hogy a gyermekek az olvasás elsajátításában saját tempójuk szerint haladhassanak. Ehhez olvasásra ösztönző légkört teremtünk. Az írás tanulása késleltetetten – a finommozgások összerendezetté válásakor – kezdődik. A sikeres írásmunka eléréséhez alapos, türelmes előkészítés szükséges. Így jut el a kisgyermek a rajzolástól az írásig.

Délután különböző sportolási lehetőségek, szakkörök közül választhatnak tanulóink. *Iskolaotthonos foglalkozásainkon a néptánc, a kézügyesség, a mozgáskultúra fejlesztése a célunk. Tehát a középpontban a gyermek és az ő képességeinek, készségeinek fejlesztése áll.*

Szeretettel várunk minden érdeklődőt! A leendő első osztályos tanítónők: Dérné Csepregi Klára és Ujj Mária

NYÍLT NAP intézményünkben MÁRCIUS 3-ÁN lesz 8.00–10.00 óráig: 2. a osztály: Ujj Mária, 2. b osztály: Dérné Csepregi Klára
BEISKOLÁZÁSI TÁJÉKOZTATÓ 2009. MÁRCIUS 17-ÉN, 17.00 ÓRAKOR

a Petőfi Művelődési Központban lesz a leendő első osztályosok szülei számára, az önkormányzati iskolákkal együtt.
BEIRATKOZÁS: ÁPRILIS 20–21-ÉN.

Elérhetőségünk telefonon: 68/419-269

 felkészítő tanára: Szabó Andrásné
III. díj: Nagy Vivien (Táncsics Mihály
Gimnázium, Orosháza; felkészítő
tanára: Mosolygó Miklós)

Az Evangélikus Pedagógiai Központ
küldöndője: Radvan Eszter (Petőfi Sándor
Evangélikus Gimnázium, Aszód;
felkészítő tanára: Szabó Andrásné)

Az Orosházi Evangélikus Óvoda, Általános
Iskola és Gimnázium küldöndője: Vida
Zsóka (Petőfi Sándor Evangélikus
Gimnázium és Kollégium, Bonyhád;
felkészítő tanára: Stargl Szilvia)

A rajzpályázat díjazottjai

7–8. osztályos korcsoport:

I. helyezett: 8. b osztály: Keserü Vivien,
Pados Patrik, Kiss Júlia, Drávai
Dorottya, Orbán Eszter, Hart Amanda,
Ács Balázs, Rák Alida, Schmidel Réka,
Sánta Lúcia, Kránitz Bendegúz, Balog
Emese, Lénárt Anna és Galambos

Alexandra munkája (Berzsenyi Dániel
Ev. Gimnázium és Kollégium, Sopron)
II. helyezett: Kiss Brigitta (Benka Gyula
Ev. Általános Iskola és Óvoda, Szarvas)
III. helyezett: Berta Vivien Kitti (Orosházi
Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és
Gimnázium)

Küldöndője: Nagy Anna (Petőfi Sándor
Evangélikus Gimnázium, Aszód)

9–10. osztályos korcsoport:

Megosztott I. helyezett: Császár Ilona
(Budapest-Fasori Evangélikus
Gimnázium) és Takács Anna (Petőfi
Sándor Evangélikus Gimn., Aszód)
Megosztott II. helyezett: Szabó Áron
(Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium,
Aszód) és Vincze Délia (Orosházi
Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és
Gimnázium)

Megosztott III. helyezett: Katona Eszter
(Budapest-Fasori Evangélikus
Gimnázium) és Bugyi Dávid (Budapest-
Fasori Evangélikus Gimnázium)

11–12. osztályos korcsoport:

Küldöndője: Kovács Ágnes (Péterfy Sándor
Evangélikus Oktatási Központ, Győr)

Amint az az eredményekből is látszik,
tartalmas és eredményekben gazdag napot
tölthettünk el mindazokkal, akik
megtiszteltek bennünket jelenlétükkel.
Bízunk abban, hogy jövőre is találko-
zunk, s együtt ünnepeljük meg a Magyar
Kultúra Napját, de addig se feledjük Köl-
csey üzenetét:

„Négy szócskát üzenek, vésd jól kebeledbe,
s fiadnak

Hagyd örökül, ha kihúnysz:

A HAZA MINDEN ELŐTT.”

OLÁH RITA
humán munkaközösség-vezető

Böjti időszak óvodánkban

Túl a farsangi időszak színes forgatagán, a vicces versek, mókás mondókák, csalimesék és vidám farsangi gyermekdalok, tarka-barka álarcok, huncut jelmezek, csillogó lampionok, girlandok és persze a fergeteges farsangi multság után kezdetét vette a böjt.

Az óvodás korú kisgyermek időrésze szerint még nagyon távoli alkalom a húsvét, így egyelőre a böjti időszak első felében egyéb változatos projekttemák feldolgozása folyik – sok tartalmas eseménnyel – a következő hetekben is.

Óvodánk sokszínű, változatos, eseménydús és örömteli hétköznapi folyamatos figyelemmel kísérhető megújult és rendszeresen frissített honlapunkon, melynek címe: <http://evoh.lutheran.hu/ovoda>

Március 21-én, szombaton óvodánk ad otthont az I. Evangélikus Oviolimpia egyik helyszínének. A rendezvény mozgásos ügyességi vetélkedő és hittanverseny lesz egyben. A körzetünkbe tartozó evangélikus óvodákat 10-10 kisgyermek képviseli majd, így 60 óvodás örömétől lesz hangos a környék.

Nálunk a mi óvodásaink, valamint a tótkomlói, hódmezővásárhelyi, soltvadkerti és a kettő szarvasi evangélikus óvo-

da gyermekei mérik össze tudásukat és ügyességüket.

Márciusban vándorszínház vendégszerepel óvodánkban, a komédiások már egy tavaszi-húsvéti történetet hoznak, amivel kiválóan be tudjuk vezetni a húsvéti témakört.

Az ünnep előtti hetekben a húsvéti készülődés határozza meg a csoportokban folyó nevelőmunkát, tevékenységet. Természetesen húsvéti meséket dolgozunk fel: énekeket, verseket, mondókat, locsolóverseket tanulnak a gyerekek. Szóba kerülnek a húsvéti népszokások, egyik-másikat el is játsszuk, ki is próbáljuk, így például tojást festünk, díszítünk különböző technikával. Az egyéb manuális tevékenységek is az ünnepi szokásokhoz kötődnek.

Nagycsoportosaink hagyományos böjti teázásra látogatnak iskolánkba.

A böjti időszakban is szervezünk húsvéti nyílt napot csoportjainkban a szülők bevonásával. Ezek az alkalmak közös készülődés, munkálkodás zajlik. Például tojásfestés, húsvéti díszek, képeslapok készítése stb.

Március 26-án, 15.30 órai kezdettel nyitott húsvéti játszóházat szervezünk óvodánkban, amelyre városszerte szeretettel invitálunk minden 2-3 éves korú, óvodába

készülő kisgyermek és szüleit. A gyermekek ismerkedhetnek az óvodával, s közös játékban, húsvéti készülődésben vehetnek részt.

A húsvét előtti vasárnapokon óvodai csoportjaink a szülőkkel együtt felváltva, szervezeten látogatnak el a gyermek-istentiszteletre.

A reggeli áhítatok alkalmával a húsvét és a nagyhét történeiről, Krisztus feltámadásáról, az értünk vállalt keresztáldozatáról beszélgetünk.

Az óvodások sok más bibliai történet mellett egy, Jézusról szóló meseként fogadják be az üdvtörténetet is. Számukra a keresztáldozat, a feltámadás és a benne rejlő megváltás, üdvösségünk és örök életünk lehetőségét magába rejtő csodája még nem logikus értelemmel bíró fogalmak, de azt már ők is értik és érzik, hogy minden keresztyén ember számára a legnagyobb ünnep a húsvét, a feltámadás ünnepe, mellyel Jézus mindnyájunk előtt megnyitotta a mennyország kapuját.

„Úgy szerette Isten a világot, hogy engesztelt Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”
[Jn 3,16]

VAJER TÍMEA
óvodavezető

Szentföldi élmények

Még mindig keresem a helyénvaló kifejezést, milyen is volt a szentföldi kirándulás. Az, hogy „szép”, nem fejez ki semmit, talán a „tanulságos” a legjobb jelző. Mert nagyon sokat láttam és még több dolgot figyelhettem meg; ebből adok most néhány ízelítőt – ahogy mondani szokás – a teljesség igénye nélkül. Ám mert nagyon nagy lelki élmény, nagyon tanulságos lehetőség volt, magamnak is öröm újra felidézni az eseményeket, helyszíneket, és mindazt a szellemi tartalmat, ami átjárta egész lényemet a Szentföldön, Izraelben.

Idén február 26-án, csütörtök délelőtt nem sokkal 9 óra után a Malév repülőgépe békésen felemelkedett 11 582 km magasba, hogy legyőzze azt a mintegy 2600 km-es távolságot, amely Budapestet Tel-Avivtól elválasztja. Az alig 3 óras repülőút után csendes landolás következett, és

máris Tel-Aviv modern városában találtuk magunkat. Busz és idegenvezető vár ránk, a következő 8 nap alatt tőlük függünk teljes egészében. 18 utas kis csoportnak számít, és összetételében is kellemesnek bizonyult.

Mi volt a cél? Egyszerű: olyan zárandokút, amely során – az adott időkeretben – végigjárjuk (részben buszozzuk) azokat a szent helyeket, ahol a bibliai próféták Isten igéjét hirdették, ahol az Úr Jézus is megfordult, tanított, csodát tett, ahol az apostolok éltek, ahonnan elindultak világméretű missziói útjukra, hogy hozzánk is megérkezzen az evangélium.

Ezért nem volt meglepő, hogy a Tel-Aviv-közeli Jaffába mentünk először, még az érkezésünk napján, és megálltunk azon a ponton, ahol a Szentlélek Isten különös, álomszerű látomással győzte meg Péter apostolt arról, hogy a pogányoknak

is hirdetnie kell az evangéliumot, a Jézus Krisztusról szóló jó hírt. Az Apostolok Cselekedetének 10. fejezetét kinyitottuk azon a helyen, egy szűk kis udvarban, a házacska előtt, amelynek tetején Péter a látomást látta a tisztátalan, de neki mégis elfogyasztásra rendelt csúszómászókról: Péterhez megérkezik a római (pogány) Kornéliusz százados küldöttsége, és Péter – pogányságuk ellenére – nemcsak fogadja őket, hanem – megértve az isteni utasítást – felkerekedik embereivel és a követekkel együtt, hogy Kornéliusz házában hirdesse az üdvösség igéjét.

Álltunk tehát a régies, szürke kövekből épült házacska előtt, s az ígét hallgatottuk a Szentírás lapjairól. Már itt szembe-sültünk a mai valósággal: a házba nem léphettünk be, a lapos tetőre – ahol Péter szunyókált – nem mehettünk fel, idegenvezetőnk szerint nekünk egyáltalán nem

örülő arab – mohamedán – ember kezében van az egész, úgyhogy csendesen visszaindultunk a buszunkhoz.

Csütörtök este felé megérkeztünk a szent városba, Jeruzsálembe, ahol a hotelünk neve (egy közismert héber-zsidó szó) latin betűkkel messziről virított, hirdette az emberi élet egyik legfontosabb elemét: „Salom”, azaz Béke.

Jeruzsálemi kirándulások

Pénteken reggel hűvös, esős idő volt, de felmentünk arra a hegyre, ahonnan Jézus – a hagyomány szerint – a mennybe ment, és kiküldte tanítványait az ő nevét hirdetni, szerte az egész világban. A miszsióparancs helyszíne ez, de sajnos nem volt sok idő elcsendesedésre, elmélyülésre, mert valóban: a világ minden tájáról áradnak, tódulnak ide a látogatók. Itt életem át életemben először, hogy nem turistákról beszélhetünk, hanem valóban zarándokokról. Rengeteg ember mindenféle, és a vezetőnk egy egyensapkával ajándékozott meg bennünket, hogy ne veszítsük egymást szem elől ebben az emberfolyamban. Pedig – nyugtatott bennünket – most a zarándokok nincsenek sokan, ugyanis a gázai események többeket visszariasztottak a lelki kirándulástól, s még a keresztyén húsvét ideje sem érkezett el; ha látnánk, akkor mennyi ember lesz majd, mondta. Mi csak azt láttuk, hogy így is alig lehet haladni, és mindenféle nyelven szólnak az emberek egymásnak, ahogy mi is: gyertek, ne maradjunk le. S mindenféle nyelven énekeltek a különböző csoportok: voltak ott katolikus lengyelek miséző papjaikkal együtt, franciák ugyancsak énekelve és imádkozva, belebotlottunk több német csoportba, de voltak olaszok, spanyolok és rengeteg afrikai. Afrikában óriási ébredés van!

De a nagy tömeg csendes, türelmes, lelkével figyel. Egymásra is, hogy el ne vesszenek, de legfőképpen felfelé. Látszik az arcokon az áhitat, a megérintettség, az imádkozó lelkület. Gyönyörű volt látni, mennyi istenfélő, Jézust imádó testvérünk van, más nyelven, más szabású ruhában, más testtartással, de ott és akkor igazán mindenki az Úr Jézus felé fordul.

Rossz közhely, de kénytelen vagyok leírni: titokzatosan szép élmény lemenni az Olajfák hegyén, át a Getsemáne-kerthen, a nemzetek, a népek templomáig. Titokzatossága abban van, hogy tudjuk, az Úr Jézus valahol ezen a helyen vívta meg értünk a megváltás nagy csatáját, amikor kérte az ítélet poharának elvételét, és közben a tanítványai – az utolsó vacsora után voltak – elaludtak. A zarándoknak mindegy, hogy pár méterrel idebb vagy odább, lejjebb esetleg, vagy kicsit amoda. Mindegy, mert ott állunk abban a légkörben és érezzük, hogy „a szent helyen, itt” történt.

Közben persze állandóan élénk tolaszik a kereskedelem, a kereskedés furcsa szelleme is, mert az út mentén értéktelen csecsebecsét kínáló arab árusok hangoskodnak, tesznek ajánlatokat. Pár szót minden nyelven tudnak. Minket magyarul igyekeztek rábeszélni a bizsuikra. S persze vevők is mindig vannak, hiszen kell egy kis emlék, szuvenir. De a legfőbb emlék az a különös élmény, hogy az Olajfák hegyéről lenézhetünk, át a Kidron-völgyön, ahol valaha a zsidók templomai (volt három is) büszkélkedtek. Most az Omar mecset, azaz a mohamedánok temploma áll a maga elszomorító fenségében, aligha Isten tudta nélkül. De miért is egy mohamedán templom áll Morijja hegyén? Ott, ahol Ábrahámnak fel kellett volna áldoznia Izsákot! S onnan nem messze a Sion-hegy, az Olajfák hegyéről nézve a templomhelyhez képest balra.

Pénteken délből értünk le az egyik régi városkapuhoz: fegyveres örök, fiatal fiúk és lányok válláról fegyverek lógtak. Mi békésen haladtunk el mellettük, de a levegőben érezni, hogy a helyzet nem könnyű. Az arab és zsidó konfliktus kibékíthetetlennek látszik. Mindegyik a ma-

gáéna éri ezt a szent területet, és hiába féltestvérek, a békés egymás mellett élésnek sok akadály van. Miért féltestvérek? Mert mindkét nép ósatyjának vallja Ábrahámot, csak a nehezen megszülető Izsák előtt Száraj (Sára, Ábrahám felesége) kétségbeesett kísérlete volt, hogy férjének karjai közé lökje Hágárt, a cselédlányt, és majd annak szülését az ő ölében leveztetve a gyermeket – Izmaelt – magáéna vallhatja. Erről Hágárnak is, de Istennek is más volt a véleménye. A lényeg, hogy Izmael lett az arab ág kezdete, és Ábrahám későn született fia, Izsák lett az izraelita ág kezdete. S a féltestvérek nehezen jönnek ki egymással.

Éppen a Betesda-tó kiásvott (Jn 5) helye felé igyekeztünk, már átjutva a második fegyveres ellenőrzőpontra, amikor mohamedánokat láthattunk – csak férfiakat – a mecset felé hőmpölyögni imádságra. A műezzin hangját hangszóró erősíti ki a gyaurok felé, és a muszlin imádság jajgatva hasítja a levegőt, visszaverődve az új és a régi falakról. Meglepett, hogy mennyi fájdalom van ebben a kiáltásban is, amely úszva és kúszva hatol be a lélek mélyére, s talán eljut Istenhez is. Mint

ahogy a Siratófal melletti zsidó imák is szívből szaggatódnak, még ha imakönyvek is sorjáznak ott mázsaszámra.

Sabbát-élmény

Nem sorolhatok fel minden átélt állomást, de különös élmény volt a sabbát. Isten hat nap alatt teremtette a világot és a hetediket megszentelte, hogy pihenőnapja legyen az embernek is – erről a tízparancsolatban is olvashatunk: szenteld meg az ünnepnapot. A hetedik nap tehát pihenőnap, amikor Isten dolgaival illendő foglalkozni, és ezt nem szabad megszegni. Mindezt tudtam, sőt azt is, hogy Jézus hogyan kezelte a sabbátot, a szombatot, de eddig nem éltem át az igazi zsidó sabbátot.

Éppen az utolsó vacsora helyszínéről jöttünk ki, s a macskaköves utcán baktattunk, amikor megszólalt egy kúrtszerű hang hosszan, elnyújtottan. Ez volt a sabbát előhírnöke. A busz azonnal a Shalom Hotel felé vette az irányt, és látni lehetett, ahogy lassan, fokozatosan eltűnik a forgalom az utcákról. Az egyik utcát – láttam – kordonokkal zárták le, de feltehetően máshol is ez történt; a hotelszoba ablaká-

ból az este sötétségében csak állófényeket lehetett látni, mozgó fényt (azaz autót) egyetlen egyet sem. Jeruzsálem lakosainak száma 750 ezer, és ez a város teljes szent csendbe merült Istene előtt! Ámulva néztem és hallgattam ezt a jeruzsálemi szent csendet. A hotelben olyan lift is volt, amelyre kiírták: „sabbath”. Ugyanis minden emeleten magától megállt, ajtót nyitott-csukott, egészen a 20.-ig, hogy a hívő, Istenét imádó zsidónak még annyi munkát se kelljen végeznie, ami a felvonógombjának megnyomásával jár együtt!

Mi minden volt még? Massada vára, Qumran, fürdés a Holt-tengerben, Betlehem – mindezekről nagyon sok élmény. Mint Názáretben is, Kánában is, Haifában is. Újabb szálláshelyünk Tiberias városában, a Golan Hotelben volt...

S egyszer csak újra itthon. Valakinek így fogalmaztam: a Szentföldön jártunk, amit nem a szépsége miatt látogat az ember, hanem amiatt, ami ott történt mintegy 2000 évvel ezelőtt és azelőtt. Újságunkban még visszatérünk e témára.

ADOMÁNYOK AZ „OROSHÁZI HARANGSZÓ” ÚJSÁGRA

2008. november 23.–2008. február 18.

Vetési Imréné	1000 Ft
Szász István és neje	3000 Ft
Sin János és neje	2000 Ft
Szikora Lajos és neje	1000 Ft
Pásztorcsik Jánosné	2000 Ft
Gombkötő Pálné	2000 Ft
Pál Tamásné	1000 Ft
Deák Ferencné	1000 Ft
Papp Vilmosné	2000 Ft
Bánkiné Révész Adrienn	3000 Ft
Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimn.	4000 Ft
Szabados Tóth Gáborné	500 Ft
Szabados Tóth Gábor és neje	500 Ft
Szabados Tóth László	500 Ft
dr. Misurda Mihályné	1000 Ft
Tóth Jánosné	2000 Ft
Torda M. Sándorné	1000 Ft
Kovács Pálné	500 Ft
Szekeres Józsefné	1000 Ft
Kiss Sándorné	1000 Ft
Csepregi Ervin és neje	2000 Ft
Héjja Bálint és neje	3000 Ft
özv. Sáró Gáborné	500 Ft
Ádász Ferencné	2000 Ft
Pleskó Pál	1500 Ft
Veres Zoltán és neje	2000 Ft
Hankó Bálint	2000 Ft
Tóth Sándorné	2000 Ft
Varga László és neje	1000 Ft
Szenczi Jolán	3000 Ft
Nagy Dénesné	1000 Ft
Király Béla	2000 Ft
Dr. Ravasz Károly	2000 Ft
Mucsi Istvánné	2000 Ft
Dénes Józsefné	1000 Ft
Karkus Zsuzsa	500 Ft
Antali Zoltán	2000 Ft
Lovas Éva	500 Ft
Égető Lászlóné	500 Ft
Dobsa Józsefné	500 Ft
Dér Tamás	500 Ft
Dénné Csepregi Klára	500 Ft
Brebovszki István	4000 Ft
Süle József	4000 Ft
Pál Istvánné	2000 Ft
Kovács Ferenc és neje	2000 Ft
Berta Károlyné	4000 Ft
Tóth Sándor és neje	5000 Ft
Gyömrei Antal (Kardoskút)	1000 Ft
Győri Dani József	4000 Ft
Németh Andrásné	1000 Ft
Bencze Géza és neje	10000 Ft
Éliás Dávidné	2000 Ft
Zalai Mihály	5000 Ft
Bérczes Elemér és neje	3000 Ft
Juhász N. Mihály és neje	1000 Ft
Szekeres János	500 Ft
Dr. Szabó Ervinné	4000 Ft
Kissné Betkó Katalin	2500 Ft

NÉPEGYHÁZI HÍREK

Összeállította: Pleskó Józsefné

KERESZTELÉSEK (3 éven aluli gyermekek)

Mészáros Csaba és Mislai Erika fia:

CSABA 2008. december 21.

Zsótér Mihály és Szenczi Mariann fia:

MIHÁLY 2008. december 21.

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN A GYERMEKEKEN ÉS CSALÁDJUKON!

HÁZASSÁGKÖTÉSEK

Németh Zoltán és Fejes Erzsébet 2008. december 8.

ISTEN VEZESSE ÉS IRÁNYÍTSA ŐKET ÉLETÚTJUKON
ÉS SEGÍTSEN MEGTARTANI FOGADALMUKAT!

TEMETÉSEK (2008. november 23.–2009. február 28.)

Karkus János (47) · Tóth Benedek Józsefné Szász Emília (81) · Gálosi János (70) · György Andrásné Csentes Julianna (82) · Korbely Györgyné Sutyinszky Mária (72) · Bánki Horváth Ferenc (83) · Papp Gábor (46) · Csapó Józsefné Szabó Mária (100) · Laki Sándor (70) · Szabó Jánosné Holecska Piroska (88) · Tóth Józsefné Fekete Irén (73) · Orbán Mihályné Asztalos Mária (73) · Szemenyei Ferencné Kovács Judit (89) · Süle Józsefné Németh Etelka (101) · Fekete Ferenc József (81) · Fejős Mihályné Deák Jolán (82) · Szendi Horváth József (81) · Hári Antal (79) · Makocsi József (83) · Hegedűs Etelka (48) · Faskó Pál (80) · György Julianna (58) · Ilovszky Sándorné Ács Julianna (86) · Tóth Ferencné Urbán Erzsébet (76) · Csizmadia Ferencné Szabó Julianna (95) · özv. Gyarmati Ferencné Kiss Erzsébet (84) · özv. Dudás Györgyné Fiam Mária (64) · Csizmadia István (88) · Szatmári László (69) · Bánki Horváth Sándor (90)

A VILÁG PEDIG ELMŰLIK [...] DE AKI AZ ISTEN AKARATÁT
CSELEKSZI, MEGMARAD ŐRÖKKÉ. [1 Jn 2,17]

Dr. Szabó Sándor (Budapest)	5000 Ft
Gál József	500 Ft
Ambrus Antal	1000 Ft
vitész Vági András	5000 Ft
Dr. Formann István	5000 Ft
Kovács Máténé	2000 Ft
Tarr István	1000 Ft
Zsíros Sándorné	1000 Ft
Kiss János	3000 Ft
Kertai Jánosné	1000 Ft
Szalay Judit	1000 Ft
Szekeres Istvánné	1000 Ft
Török Lajos (Budapest)	2000 Ft
Fábián Ferencné (Budapest)	4000 Ft
Pintér János (Szombathely)	5000 Ft
Brebovszky Gyula (Budapest)	2000 Ft
Baranyai Béla (Hódmezővásárhely)	2000 Ft
Név nélkül, de Istennél tudva lévő 15 testvértől	20900 Ft